

gazeta

IASTKOWSKA samorządowo - społeczna

Gmina
Jastków

WIOSNA, ACH TO TY

Rodzinne
jubileusze

> 4-5

Oświata
w gminie

> 6-17

Problemy
z ziemią

> 21

Uchwały Rady Gminy Jastków

W dniu 28 marca 2025 r. odbyła się XI sesja Rady Gminy Jastków.

Zgodnie z porządkiem obrad, przyjęto następujące uchwały:

1. UCHWAŁA NR XII/88/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie utworzenia ośrodka wsparcia pn. „Dzienny Dom Pomocy w Jastkowie” oraz połączenia go z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Jastkowie.

2. UCHWAŁA NR XII/89/2025 RADY GMINY JASTKÓW w sprawie zmiany Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jastkowie.

3. UCHWAŁA NR XII/90/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie odpłatności za pobyt w Dziennym Domu Pomocy w Jastkowie.

4. UCHWAŁA NR XII/91/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jastków dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Plouszowice Kolonia

5. UCHWAŁA NR XII/92/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie wyrażenia zgody na zamianę nieruchomości położonych w Dąbrowicy,

6. UCHWAŁA NR XII/93/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie wyrażenia zgody na zamianę nieruchomości położonych w Dąbrowicy,

7. UCHWAŁA NR XII/94/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych oraz ustalenia ich przebiegu

8. UCHWAŁA NR XII/95/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego w sprawie współdziałania gmin wchodzących w skład aglomeracji Lublin przy realizacji zadania polegającego na aktualizacji obszaru i granic aglomeracji Lublin

9. UCHWAŁA NR XII/96/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na wójta gminy Jastków

10. UCHWAŁA NR XII/97/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na wójta gminy Jastków

11. UCHWAŁA NR XII/98/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na Wójta Gminy Jastków

12. UCHWAŁA NR XII/99/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie

rozpatrzenia skargi na Wójta Gminy Jastków

13. UCHWAŁA NR XII/100/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na Wójta Gminy Jastków

14. UCHWAŁA NR XII/101/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na Wójta Gminy Jastków

15. UCHWAŁA NR XII/102/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na Wójta Gminy Jastków

16. UCHWAŁA NR XII/103/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na Wójta Gminy Jastków

17. UCHWAŁA NR XII/104/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na Wójta Gminy Jastków

18. UCHWAŁA NR XII/105/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na Wójta Gminy Jastków

19. UCHWAŁA NR XII/106/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2025 – 2036.

20. UCHWAŁA NR XII/107/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie zmian uchwały budżetowej na 2025 rok.

Zaległości w ubezpieczeniu społecznym rolników

KRUS ma obowiązek dochodzenia od rolników należności składkowych poprzez:

- dokonanie potrąceń z wypłacanych rolnikowi świadczeń takich jak: zasiłki chorobowe, jednorazowe odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy rolniczej, emerytury, renty,
- egzekucję administracyjną realizowaną przez urzędy skarbowe,
- wpis hipoteki przymusowej do księgi wieczystej gospodarstwa (nieruchomości).

Przed wszczęciem egzekucji kasa wysłała zaawizowania o zadłużeniu z tytułu nieopłaconych składek. Ponadto w przypadku niepodjęcia przez rolnika spłaty zaległości, kasa występuje do sądu - Wydziału Ksiąg Wieczystych o zabezpieczenie należności hipoteką poprzez wpis w księdze wieczystej nieruchomości. Zwolnienie hipoteki następuje po całkowitej spłacie należności objętej wpisem.

W przypadku zaistnienia przejściowych trudności płatniczych rolnik (płatnik składek) może skorzystać z pomocy w spłacie, w formie:

- rozłożenie zadłużenia na raty (minimalna kwota raty wynosi 150 zł),
- odroczenie terminu spłaty składek bieżących lub rat (maksymalnie na dwa kwartały),

- umorzenie odsetek w części lub całości,
- umorzenie składek w części lub całości (umorzone składki nie są wliczane do wysokości świadczenia emerytalnego).

W celu skorzystania z wymienionych form pomocy należy przesłać pocztą lub przez ePUAP albo złożyć osobiście w macierzystej jednostce organizacyjnej KRUS:

- podanie/wniosek/pismo,
  - dokumenty potwierdzające trudności płatnicze, np.: związane z wystąpieniem szczególnych sytuacji losowych (np. niespodziewana długotrwała choroba, pożar, powódź, wypadek, itp.),
  - uzyskiwane dochody (np. w gospodarstwie rolnym – sprzedaż inwentarza, plodów rolnych itp. dodatkowego wynagrodzenia lub świadczenia), ponoszone wydatki (np. zakup materiału siewnego, nawozów, paliw, żywności itp.).
- Zapraszamy wszystkich rolników, którzy wskutek nagłego zmniejszenia dochodów czy wystąpienia szczególnych zdarzeń losowych (długotrwała choroba, pożar, klęska żywiołowa itp.) nie mogą uregulować składek ubezpieczeniowych w KRUS do kontaktu z placówkami terenowymi kasy.

DR GRZEGORZ NIECKO, KRUS OR W LUBLINIE

Gminny kiermasz wielkanocny

Wielkopostne Medytacje oraz wyjątkowy koncert Chóru „Lubilaeum” w Kościele NMP w Jastkowie rozpoczęły Kiermasz Wielkanocny. Po duchowej części dnia, uczestnicy mogli odwiedzać liczne stoiska przygotowane przez koła gospodyń wiejskich z gminy Jastków. Na stoiskach nie zabrakło pięknych ozdób wielkanocnych, rękodziela, domowych wypieków i lokalnych produktów. Dużym zainteresowaniem cieszyły się również warsztaty wielkanocne, w których chętnie brały udział całe rodziny – zarówno dzieci, jak i dorośli. Serdecznie dziękujemy wszystkim wystawcom, artystom i odwiedzającym za obecność i wspaniałą atmosferę.

PATRYCJA BOGUSŁAW

REDAGUJE ZESPÓŁ:

gazeta
JASTKOWSKA samorządowo - społeczna

Ewa Dziadosz
(dziadosz.ewa@gmail.com),

Helena Skomorowska, Teresa Koł, Magdalena Zarzeka,
Eliza Pielacha, Patrycja Bogusław, Marcin Abramek, Kamil Ziółkowski

nakład numeru: 2 000 sztuk

www.jastkow.pl; gazeta@jastkow.pl

Szanowni Mieszkańcy

Każda pora roku przynosi nowe wyzwania i szanse na rozwój naszej gminy. W ostatnich miesiącach wiele się wydarzyło – zarówno w inwestycjach, jak i w inicjatywach społecznych, integrujących lokalną społeczność. Cieszę się, że możemy wspólnie tworzyć miejsce, w którym tradycja łączy się z nowoczesnością, a zaangażowanie mieszkańców przyczynia się do dalszego rozwoju okolicy, w której żyjemy.

Jednym z wyzwań z jakimi się mierzymy jest problem niekontrolowanego nawożenia ziemi, który budzi zaniepokojenie wielu z Was. Jesteśmy świadomi zagrożeń i podejmujemy kroki, aby skutecznie przeciwdziałać negatywnym skutkom takiej działalności. Współpracujemy z odpowiednimi służbami i instytucjami, aby monitorować sytuację i podejmować działania zgodne z obowiązującymi przepisami. Dziękuję mieszkańcom za zgłaszanie niepokojących przypadków – razem możemy dbać o nasze wspólne otoczenie. W ostatnim czasie do Urzędu Gminy wpłynęło dziesięć skarg związanych z procederem nawożenia odpadów.

Szanowni Państwo, wszystkie skargi dotyczyły tego problemu oraz składowania odpadów na działce prywatnej, rozpoczętego jeszcze w 2016 r. oraz związanego z tym postępowania administracyjnego zapoczątkowanego w 2022 roku, czyli jeszcze przed moim zaprzysiężeniem na wójta. Sama konstrukcja skarg jest dyskusyjna – skarżący pisał: „Skarga na Wójta Gminy Jastków, za nienależyte

wykonywanie obowiązków pracownika referatu...” Rozumiem, że skarżący broni się przed wydaniem ostatecznej decyzji o wywiezieniu odpadów. Ze strony Urzędu Gminy była wola ugodowego rozwiązania problemu, jednak właściciel nieruchomości nie widzi problemu i twierdzi, że wykonał wszystko zgodnie z przepisami. Patrząc w przyszłość proszę się zastanowić przed nawożeniem tzw. „czystej ziemi”, bowiem każde wydobyte masy ziemne niezagospodarowane w obrębie działki, na której trwała inwestycja, a przewiezione – stają się odpadem o odpowiednich kodach. Szczegółowo informujemy o tym na str. 20 kwartalnika.

Pomimo trudności intensywnie realizujemy kolejne inwestycje, które poprawiają komfort życia mieszkańców gminy. Trwają prace nad modernizacją dróg oraz rozbudową infrastruktury wodno-kan-

alizacyjnej, co jest kluczowe dla naszego dynamicznie rozwijającego się regionu. Rozpoczynamy także działania związane z poprawą bezpieczeństwa na drogach oraz rozwojem przestrzeni rekreacyjnych, aby nasza gmina była jeszcze bardziej przyjazna.

Przed nami także wyjątkowe wydarzenia, które wpisują się w bogatą historię gminy. Obchody 110. rocznicy bitwy pod Jastkowem są okazją do oddania hołdu bohaterom i przypomnienia o znaczeniu tego miejsca w dziejach Polski. Gminny kiermasz wielkanocny i przedsięwzięcia przygotowywane przez sołtysów, radnych oraz lokalnych liderów to doskonała okazja, by wspierać lokalnych twórców i kulturować tradycje. Dziękuję wszystkim, angażującym się w życie gminy – organizacjom, sołectwom, przedsiębiorcom i mieszkańcom. Dzięki Państwa pracy, zaangażowaniu i pasji, gmina Jastków to miejsce, w którym chce się żyć i działać. Zapraszam do lektury niniejszego wydania oraz do udziału w wydarzeniach, które przygotowaliśmy dla Państwa w najbliższym czasie. Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych pragnę złożyć najserdeczniejsze życzenia. Niech ten wyjątkowy czas będzie pełen radości, rodzinnego ciepła i nadziei. Życzę Państwu zdrowia, spokoju oraz pomyslności w życiu osobistym i zawodowym. Niech Wielkanoc przyniesie odnowę sił i inspirację do dalszych działań na rzecz naszej wspólnej społeczności. **Wesołego Alleluja!**

PAWEŁ JĘDREJEK

Wybory prezydenckie – nasz głos, nasza przyszłość

18 maja br. Polacy ponownie staną przed jednym z najważniejszych obywatelskich obowiązków – wyborem prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. To wydarzenie, które odbywa się co pięć lat, kształtuje przyszłość kraju i wpływa na życie każdego z nas. Wybory prezydenckie to nie tylko prawo, ale i przywilej, z którego należy skorzystać.

Dlaczego te wybory są ważne?

Prezydent Polski nie jest jedynie reprezentacyjną postacią – pełni kluczowe funkcje w państwie. To głowa państwa, zwierzchnik sił zbrojnych, a także strażnik Konstytucji. Prezydent ma wpływ na politykę wewnętrzną i zewnętrzną, podpisuje ustawy, może je wetować i inicjo-

wać ważne zmiany. Od tego, kto obejmie ten urząd, zależy kierunek, w jakim pójdzie Polska na arenie międzynarodowej, sytuacja gospodarcza, a także kształt wielu reform.

Głos każdego z nas ma znaczenie. Wielu Polaków zastanawia się, czy ich głos faktycznie coś zmienia. Odpowiedź jest prosta – tak! Historia pokazuje, że wyniki wyborów potrafią być niezwykle wyrównane, a losy kraju mogą zależeć od tysięcy, a nawet setek głosów. W demokracji to obywatele decydują, kto będzie ich reprezentował – ale tylko wtedy, gdy idą do urn. Nie oddając głosu, oddajemy decyzję w ręce innych. Każdy, kto rezygnuje z udziału w wyborach, godzi się na to, że inni wybiorą za niego. Twój głos ma znaczenie.

Wybory to nasz obowiązek

Nie możemy zapominać, że demokracja nie jest dana raz na zawsze. Wiele narodów na świecie wciąż walczy o prawo do wolnych wyborów – my je mamy i powinniśmy z nich korzystać. Nasi przodkowie przelewali krew, byśmy dziś mogli w spokoju, przy urnie, wyrazić swoją wolę.

Idźmy na wybory! Wybory prezydenckie to moment, w którym każdy z nas staje się częścią wielkiej decyzji o przyszłości Polski. Dlatego nie zostawiamy tego innym – zdecydujemy sami. Niech w maju frekwencja będzie jak najwyższa. Głosujmy świadomie, kierując się wiedzą, a nie emocjami. Przyszłość Polski jest w naszych rękach.

PAWEŁ JĘDREJEK

Złote Gody – 50 lat wspólnej drogi

W naszej gminie mieliśmy zaszczyt świętować niezwykle jubileusz – Złote Gody, czyli 50-lecie małżeństwa par, które zawarły związek małżeński w 1973 roku. To wyjątkowe wydarzenie było pełne wzruszeń, wspomnień i radości, podkreślając ogromną wartość miłości, wzajemnego szacunku oraz rodzinnej harmonii.

Podczas uroczystości wójt wręczył jubilatom medale za długoletnie pożycie małżeńskie, a także pamiątkowe dyplomy i drobne

upominki. Uroczysty moment usweetnił występ dzieci z Przedszkola Samorządowego w Jastkowie, które swoją obecnością i przygotowanym programem artystycznym wniosły dodatkową dawkę ciepła i radości.

Serdecznie gratulujemy wszystkim parom, które obchodzą swoje Złote Gody. Życzymy Wam dużo zdrowia, radości oraz kolejnych lat pełnych miłości i szczęścia. Niech Wasza piękna historia będzie inspiracją dla młodszych pokoleń!

PATRYCJA BOGUSŁAW

SETNE URODZINY

24 lutego 2025 r., pani Zofia Kulik, mieszkanka Tomaszowic-Kolonii, świętowała swoje setne urodziny. W imieniu całej społeczności gminy Jastków złożono pani Zofii najserdeczniejsze życzenia oraz przekazano list gratulacyjny, kwiaty i upominki.

Pani Zofia wychowała się w chłopskiej rodzinie wraz ze starszym bratem Władysławem, pomagając rodzicom w gospodarstwie. Ze względu na częste choroby mamy, już jako mała dziewczynka przejmowała część domowych obowiązków i w wieku zaledwie 7 lat potrafiła sama upiec chleb. Jej młodość przypadła na trudny czas – w wieku 14 lat przeży-

ła wybuch II wojny światowej, która na zawsze odmieniła jej życie. Każdy dzień niósł wtedy lęk o siebie i bliskich.

Po wojnie, w 1947 roku, wyszła za mąż za Stanisława i wraz z nim rozpoczęła budowę nowego życia. Wspólnie wychowali cztery córki. W 1985 roku pani Zofia została wdową, ale nigdy nie straciła pogody i hartu ducha. Dziś jest babcią dzie-

więciorga wnucząt i prababcią ośmiorga prawnucząt. Otoczona czułą opieką swojej córki Marii i jej rodziny, mieszka obecnie w Lublinie. Mimo sędziwego wieku cieszy się dobrą formą i apetytem, a w jej domu panuje serdeczna, pełna ciepła atmosfera. Życzymy, by kolejne lata były źródłem spokoju, radości i dumy z pięknego życia.

PATRYCJA BOGUSŁAW

W PRZEDSZKOLU W SNOPKOWIE

Przyszła do nas pani wiosna

Każdego dnia w naszym przedszkolu jest wesoło, czas mija nam na zabawach dydaktycznych, które rozbudzają ciekawość świata u naszych wychowanków. Jednym z takich dni był 21 marca 2025 r. - pierwszy dzień wiosny.

W tym dniu tradycją jest palenie lub topienie kukły zwanej Marzanną. Jest to stary zwyczaj symbolizujący odejście zimy i jednocześnie nadejście wiosny. 21 marca nazywany jest też dniem wagarowicza, ale my nigdzie nie uciekaliśmy, bo na przedszkolaków czekało mnóstwo wiosennych zabaw.

Wszystkie grupy wyruszyły barwnym korowodem trzymając w rękach Marzannę, gąk oraz kolorowe serpentyny. Podczas przemarszu obserwowaliśmy piękno budzącej się do życia przyrody, szukaliśmy pierwszych pączków na drzewach, a także wiosennych kwiatów w małych, osiedlowych ogródkach. Wszyscy mogli usłyszeć wiosenne piosenki w wykonaniu dzieci oraz wiosenny okrzyk „Witamy cię, Wiosno!”. Po powrocie do przedszkola rozpoczęliśmy zabawy, m.in.: zmagania wiosny z zimą (przeciąganie liny), rozwiązywanie wiosennych zagadek, konkurs piosenki wiosennej, do którego każda grupa przygotowała piosenkę w języku polskim, a na zakończenie wszyscy razem zaśpiewaliśmy piosenkę w języku angielskim. Pierwszego dnia wiosny również rozstrzygnęliśmy konkurs na wiosenne nakrycie głowy.

Codziennie w naszym przedszkolu organizujemy twórcze oraz ciekawe zajęcia dydaktyczne w formie zabawy. Zapewniamy przyjazną i bezpieczną atmosferę, dlatego nasi wychowankowie przychodzą z uśmiechem na twarzy. Współpraca z instytucjami kulturalnymi i ciekawymi ludźmi, którzy odwiedzają nasze przedszkole, prowadzi do poszerzania wiedzy i zainteresowań naszych podopiecznych.

KLAUDIA KASPRZAK

Profilaktyka logopedyczna

W przedszkolu otwartym we wrześniu 2024 r. dużą wagę przywiązuje się do zajęć prowadzonych przez logopedę. Terapia objęto przedszkolaków, którzy jej potrzebowali. W miarę wolnych miejsc na zajęcia zakwalifikowano też część dzieci z niezakończonym rozwojem mowy, aby wesprzeć ten proces.

Ważnym aspektem naszej działalności okazała się również profilaktyka logopedyczna, której celem jest stymulowanie rozwoju językowego w taki sposób, aby zapobiegać powstawaniu zaburzeń. Cykliczne zajęcia dla maluchów we wszystkich grupach są poświęcone głównie ćwiczeniom oddechu w fazie wydechowej i wdechowej oraz artykulacyjnym, obniżaniu nadmiernego napięcia emocjonalnego, relaksacji. Znaczącą rolę pełnią też ćwiczenia słuchowe, w tym ćwiczenia słuchu fonetycznego oraz percepcji słuchowej. Podczas zajęć profilaktycznych dzieci wzbogacają słownik bierny i czynny poprzez słuchanie opowiadań, opisów czy wykonywanie zadań interaktywnych.

Rodzice też są odbiorcami działań profilaktyki logopedycznej. Na stronie naszego przedszkola, w zakładce *Akademia Rodzica* mamy *Kącik logopedyczny*, w którym zamieszczane są artykuły na temat wspomagania rozwoju mowy oraz najczęstszych problemów z komunikacją u dzieci. Prężnie działa również nasz Facebook, w którym nie tylko rodzice, ale każdy zainteresowany znajdzie informacje na temat tego, co aktualnie dzieje się w naszej placówce. Rodzice naszych podopiecznych bardzo interesują się postępami swoich pociech i angażują w proces wspomagania rozwoju mowy oraz terapii.

Alicja Roskal

W PRZEDSZKOLU SAMORZĄDOWYM W JASTKOWIE

Dzień Pizzy i inne atrakcje

Każdy dzień w przedszkolu jest szczególny, jednak zdarzają się również takie dni, kiedy w przedszkolu obchodzone są nietypowe święta. Są one nie tylko okazją do kreatywnej zabawy, ale również uczą o różnorodności otaczającego świata. Organizacja nietypowych dni w przedszkolu ma również na celu stwarzanie sytuacji sprzyjających aktywizowaniu myślenia, rozwijaniu aktywności twórczej u dzieci pozwalającej na kreatywne działania.

Luty był pełen ciekawych, nietypowych dni. 7 lutego obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Pizzy. Tego dnia sale przedszkola zamieniły się w prawdziwe, włoskie pizzerie. Na zajęciach dzieci miały okazję zobaczyć jak powstaje ten kultowy włoski placek oraz jakich składników potrzeba, aby go przygotować. Poznały historię jego powstania oraz dowiedziały się, z którego kraju pochodzi. Dzieci miały świetną okazję do prowadzenia rozmów o innych kulturach i kuchniach, a także rozwijanie zdolności kulinarnych poprzez dekorowanie własnej pizzy.

IWONA KOZAK

W Dniu św. Walentego panował wyjątkowy nastrój. W przedszkolu królował kolor czerwony. Dzieci poznały tradycje walentynkowe, dowiedziały się jak ważne jest okazywanie uczuć przyjaźni i sympatii w stosunku do innych. Również poznały słowo „kocham” w różnych językach, mówiły sobie komplementy i miłe słowa. Przedszkolaki z tego dnia wyniosły bardzo ważny przekaz – kochać można zawsze i wszędzie bez względu na okoliczności, ważne, aby umieć to okazywać.

Kolejnym nietypowym świętem był Dzień Dinozaura, obchodzony 26 lutego – to święto z pewnością można zaliczyć do najbardziej lubianych. Dzieci „przenieśli się” do czasów prehistorycznych, gdzie podczas zabaw poznawały ciekawostki o życiu wielkich gadów: jak się wyłęgły, kiedy żyły, jakie są ich gatunki i rodzaje oraz dowiedziały się kim jest paleontolog.

Nietypowe święta sprawiają ogromną satysfakcję, nie tylko dzieciom, ale również nauczycielom, bo przecież nic tak nie cieszy jak śmiech dzieci i dobra zabawa.

Kochamy dziadków

Corocznie, w styczniu, rozpoczyna się czas przygotowań do święta babci i dziadka. Przedszkolaki uczą się wierszy, piosenek, układów tanecznych, przygotowują prezenty i życzenia. Wszystko to po to, aby wyrazić miłość i uwielbienie dla swoich dziadków. Dziadkowie zaś z wielkim wzruszeniem oglądają występy swoich pociech, podziwiają i oklaskują małych artystów. Wszelkie potknięcia i pomyłki obdarzają ciepłym uśmiechem, bo to może właśnie one dodają uroku starannie zaplanowanym i przygotowanym występom.

21 stycznia, to dzień, w którym my wszyscy, staramy się zwrócić uwagę na wkład starszego pokolenia w wychowywanie dzieci, docenić jego poświęcenie, miłość i pomoc w codziennych obowiązkach rodziców. My, nauczyciele, też to widzimy spotykając w przedszkolu przyprawdzających i odbierających wnuki dziadków. Widzimy ich cierpliwość, dbałość o kulturę, zaangażowanie. A przecież wiemy, że na tym nie kończy się ich rola. Bogatsi o własne życiowe doświadczenia wspierają rodziców, opiekują się wnukami, przekazują tradycję i wiedzę. I choć czasem ich punkt widzenia różni się od następującego po nich pokolenia to i tak ich kochamy i podziwiamy.

AGNIESZKA BANACH

Przedszkole w Snopkowie

Wykwalifikowana kadra, ciepła atmosfera i atrakcyjne otoczenie oraz położenie (tuż przy obwodnicy i wjeździe do Lublina), a także wspaniałe wyposażenie zagwarantuje dzieciom w wieku 3 – 6 lat rozwój edukacyjny, społeczny oraz zapewni komfortowe warunki pobytu.

Przedszkole w Snopkowie ul. Parkowa 19, 21-002 Snopków, czynne w godzinach 7:00 – 17:00

WSPARCIE DLA RODZICÓW DZIECI ŻŁOBKOWYCH

We wrześniu minęło już sześć lat od otwarcia żłobka samorządowego „Akademia Malucha” w Jastkowie. Początkowa obawa o słuszność podjętej inwestycji została bardzo szybko rozwiana w odbywających się procesach rekrutacyjnych. Nowy budynek, bogate wyposażenie i kameralne grupy sprawiły, że żłobek zyskał bardzo dużą popularność w lokalnej społeczności. Ponadto przyczynił się do większej aktywizacji zawodowej wśród kobiet, co było celem nadrzędnym realizowanego przez gminę w latach 2018-2020 projektu „Radosny maluch - aktywna Mama”.

1 października 2024 r. wszedł w życie rządowy program „Aktywny rodzic”, wprowadzający trzy świadczenia wspierające rodziców w godzeniu życia zawodowego z wychowaniem dziecka, tj. „aktywni rodzice w pracy”, „aktywnie w domu” oraz „aktywnie w żłobku”. W ramach ostatniego wymienionego świadczenia, rodzice dzieci uczęszczających do żłobka, otrzymują dofinansowanie w kwocie 1 500 zł na pokrycie tzw. czesnego za pobyt dziecka w placówce. Nadmienić należy, iż powyższa kwota w całości pokrywa ustaloną w Uchwale Nr VI/37/2024 Rady Gminy Jastków z dnia 27 września 2024 r. miesięczną opłatą stałą.

Z ŻYCIA ŻŁOBKA

W bieżącym roku szkolnym oferta zajęć żłobkowych została wzbogacona o nieodpłatne dla rodziców zajęcia z rytmiki, które odbywają się pod hasłem „Muzyczne kroczki”. Cotygodniowe warsztaty prowadzone są przez wykwalifikowanych muzyków, a realizowany program ma za zadanie wprowadzić dzieci w świat muzyki poprzez rytmiczanki, śpiewanki, swobodny taniec, zapoznanie z brzmieniem instrumentów etc.

Kadra żłobka kontynuuje współpracę z lokalnymi organizacjami oraz Gminną Biblioteką Publiczną. W listopadzie gościliśmy aktorów z Klubu Seniora w Jastkowie, którzy zaprezentowali spektakl pt.: „Kapelusz Pani Wrony”. Kolorowe stroje, rekwizyty oraz gra aktorów wcielających się w poszczególne zwierzęta wzbudziły ogromne zainteresowanie wśród dzieci. Świętując kolejną rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości, mieliśmy okazję zaprosić na zajęcia panią z KGW Panieńszczyzna, które przybyły do żłobka w barwnych strojach ludowych. Podczas spotkania nie zabrakło opowiadanych przez gości bajek, tradycyjnych zabaw grupowych oraz tańców. W żłobkowe zajęcia wpisują się również spotkania biblioteczne, realizowane przez panią z biblioteki w Jastkowie, podczas których dzieci mają możliwość zapoznania się z interesującymi pozycjami literatury dla najmłodszych.

KATARZYNA REJ

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JANA PAWŁA II W TOMASZOWICACH

Wiosna w ogrodzie

Niedługo minie dwa lata, odkąd staramy się urządzić przy szkole w Tomaszowicach ogród sensoryczny. Idzie powoli, ale jednak do przodu. Pierwszy dzień wiosny okazał się idealny do rozpoczęcia prac w ogrodzie, bo był ciepły i słoneczny, no i tak bardzo wszyscy chcieli wyjść ze szkoły. Posadziliśmy więc pierwsze wiosenne kwiaty, a czekają już na nas skrzynki na warzywa do podniesionych upraw.

Ogrodnictwo jest świetnym nauczycielem sprawczości, „poligonem doświadczalnym” dającym możliwość eksperymentowania, przeciwwagą dla współczesnego, zekranizowanego świata. Chcemy, aby w szkole w Tomaszowicach było takie miejsce. Dzięki pomocy rodziców, strażaków z jednostki OSP Tomaszowice, zaangażowaniu pomysłodawczyni, p. Anity Skalskiej i środkom budżetowym w minionym roku uporządkowaliśmy teren pod ogród i urządziliśmy dwa z sześciu planowanych sektorów. Docelowo ogród będzie podzielony na sześć stref (kwadratów) o wymiarach 12,5 m x 12,5 m, ogrodzonych i obsadzonych żywoplotem z możliwością swobodnego przemieszczania się między nimi.

Przed nami jeszcze wiele pracy i wiele wydatków. W porozumieniu ze szkolną radą rodziców podpisaliśmy porozumienie z fundacją, za pośrednictwem której spróbujemy pozyskać środki finansowe na kontynuowanie budowy ogrodu i jego wyposażenie poprzez zbieranie na ten cel 1.5% podatku (KRS 0000270261 z dopiskiem: SP Tomaszowice 27731). Marzy nam się ścieżka sensoryczna i różne urządzenia do zabawy, wygodne siedziska dla dzieci w planowanym kątku ciszy i tzw. mała architektura, proste „instrumenty muzyczne”, tablice do pisania kredą, tunele, mostki.

Zachęcamy wszystkich, którzy chcieliby nas wesprzeć do wpłacenia na ten cel 1.5% swojego podatku (KRS 0000270261 z dopiskiem: SP Tomaszowice 27731) oraz do bezpośredniej, konkretnej pomocy. Kontakt: Anita Skalska, tel.: 605889989 lub przez sekretariat szkoły, tel: 81/5029228

HELENA SKOMOROWSKA

Mają talenty

Ogłoszony został konkurs plastyczny „Mam talent”. Chodziło o to, aby ujawnić talenty plastyczne i rzeczywiście to się udało. Choć na konkurs wpłynęło niewiele prac, to wśród tych, które wpłynęły znalazły się prawdziwe perełki. Rozstrzygnięcie nastąpiło 19 marca.

DYPLOMY I NAGRODY OTRZYMALI:

- Aleksandra Wójtowicz z kl.6 – I miejsce.
- Maja Habza z kl. 7 - I miejsce.
- Piotr Chomiczki z kl.8 – II miejsce.
- Wiktoria Paprota z kl.6 – III miejsce.

Wystawę konkursowych prac można podziwiać na korytarzu szkolnym.

AGNIESZKA MAKSYMUK-MATEJKO

Półkolonie

W okresie ferii zimowych panie Anita Skalska i Małgorzata Sępska prowadziły półkolonie, które cieszyły się dużym zainteresowaniem. Program zajęć był różnorodny i dostosowany do wieku uczestników, zapewniał im nie tylko rozrywkę, ale także rozwój umiejętności.

Dzieci miały okazję uczestniczyć w warsztatach plastycznych, podczas których mogły rozwijać swoją kreatywność, a także w zajęciach technicznych, podczas których zdobywały nowe umiejętności manualne. Na niezwykle popularnych warsztatach kulinarnych dzieci samodzielnie przygotowywały smaczne przekąski i potrawy. Oprócz zajęć artystycznych, program obejmował regularne aktywności sportowe, promujące zdrowy styl życia i ducha rywalizacji. Uczestnicy mieli również możliwość nauki języka angielskiego poprzez zabawę, co sprzyjało rozwijaniu ich umiejętności językowych w przyjemnej atmosferze. Półkolonie w Tomaszowicach to dla dzieci doskonała okazja do twórczego spędzenia czasu w towarzystwie rówieśników i zdobywania nowych doświadczeń.

Dzień Kolorowej Skarpetki

To nie przypadek, że Światowy Dzień Zespołu Downa obchodzony jest 21 marca, czyli w dniu, który wszystkim kojarzy się z wiosną i wagarami. Wada polega na tym, że osoby z zespołem Downa w 21 parze chromosomów mają trzy chromosomy zamiast dwóch, no i stąd 21.03. Kolorowe skarpetki nie do pary to symbol niedopasowania społecznego i genotypowego z jakim borykają się osoby z zespołem Downa. Święto zostało ustanowione w 2005 roku z inicjatywy Europejskiego Stowarzyszenia Zespołu Downa, natomiast od 2012 roku organizowane jest pod patronatem Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ).

Ideą tego święta jest zwrócenie uwagi społeczeństwa na osoby z zespołem Downa i ich potrzeby, zwiększenie świadomości o chorobie oraz promowanie praw osób z zespołem Downa do pełnego uczestniczenia w życiu społecznym.

W szkole w Tomaszowicach nie mamy ucznia z zespołem Downa, ale od wielu lat 21 marca przychodzimy do szkoły w różnych skarpetkach. Oczywiście uczniowie pytają, dlaczego, a dla dorosłych tworzy się przez to naturalna sytuacja do nauki, i chodzi nie tylko o konkretną wiedzę, ale też o tolerancję, akceptację, umiejętność życia w zróżnicowanej grupie społecznej.

H. SKOMOROWSKA

Czytanie zawsze pomaga

W tym roku szkolnym uczniowie klasy trzeciej zaprzyjaźnili się z nową koleżanką – Matyldą. W chwili poznania dziewczynka miała 5,5 roku, potrafiła świetnie liczyć, przeczytała dzieła klasyków literatury, a wcale nie chodziła do naszej szkoły. Pewnie niektórzy już się domyślą, że nową znajomą jest bohaterka książki, z którą na cotygodniowym głośnym czytaniu spotykaliśmy się w bibliotece szkolnej.

Książka R. Dahla pod tytułem „Matylda” to fantastyczna historia małej, nieprzeciętnie zdolnej dziewczynki, napisana w sposób, który jednocześnie smuci i rozbawia do łez. Słuchając o przygodach Matyldy w klasie i w szkole uczniowie zastanawiali się, czy chcieliby takiej pani dyrektor jak pani Pałka lub wychowawczyni takiej jak pani Miodek. Dyskutowali też o rodzicach dziewczynki, dla których córka była „strupem”. Jednym słowem książka wzbudzała tak żywe emocje, że postanowiliśmy spotkanie z Matyldą zakończyć konkursem czytelnictwem, przeprowadzonym 19 marca. Uczniowie zostali podzieleni na 4 zespoły, które dzielnie walczyły zdobywając punkty aż w sześciu konkurencjach – quizie, krzyżówce, zadaniu matematycznym i trudnym ćwiczeniu ortograficznym. Wzorem Matyldy, każdy zespół starał się dać z siebie wszystko. Po bardzo wyrównanym pojedynku największą liczbę punktów zdobyła grupa M w składzie: Kinga Wasilewska, Szymon Wolak, Amelka Kuśpit, Ewa Daniel, Wiktoria Chomiczka ale tak naprawdę wygrała cała klasa, bo poznała super lekturę i cudownie się przy tym bawiła. Wszyscy otrzymali dyplomy, a zdobywcy trzech premiowanych miejsc fajne nagrody książkowe.

HALINA TYWONIUK

PÓŁKOLONIE LETNIE 2025

W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JANA PAWŁA II W TOMASZOWICACH

DLA DZIECI W WIEKU 6-12 LAT

Półkolonie współfinansowane z Sołectwa: Tomaszowice Kolonia, Tomaszowice, Moszna, Sieprawki

CENA: 390,-

Zapisy przyjmujemy do 15 czerwca 2025 r.

TERMINY:
I. 7-11 lipca
II. 14-18 lipca
III. 4-8 sierpnia

W CENIE:
ubezpieczenie NNN
obiad
przekąski

ZAPISY I INFORMACJE:
P. Paulina- 781 460 565
P. Iwona- 661 703 917

PROGRAM
Gry i zabawy sportowe w szkole i na świeżym powietrzu, zajęcia kreatywne, warsztaty fizyczne, chemiczne i kulinarne, konkursy z nagrodami, wycieczka!

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. JÓZEFA IGNACEGO KRASZEWSKIEGO W SNOPKOWIE

Dzień liczby π

Datę 14 marca w notacji amerykańskiej zapisuje się jako 3.14, co kojarzy się z przybliżeniem liczby π , dlatego 14 marca obchodziliśmy w naszej szkole Międzynarodowy Dzień Liczby π pełen matematycznych wyzwań i kreatywnych zadań przygotowanych przez nauczycielki matematyki – Anetę Ciolek i Ilonę Szymczyk.

Główną atrakcją był wyjątkowy escape room, który czekał na uczniów w sali matematycznej. Rozwiązując zagadki i wykonując zadania na różnych stacjach, uczestnicy rozwijali logiczne myślenie i umiejętności matematyczne. Dodatkowo mogli sprawdzić swoją szybkość i dokładność w obliczeniach podczas konkursu tabliczki mnożenia. Ciekawym wyzwaniem było również mierzenie przedmiotów w kształcie koła. Liczba π to stosunek obwodu koła do długości średnicy, dlatego uczniowie dzielili obwód koła przez długość jego średnicy i w wyniku otrzymywali przybliżoną wartość π .

Nie zabrakło również nowoczesnych techno-

logii. Uczniowie projektowali liczbę π w programie Tinkercad, a kilka z ich prac udało się nawet wydrukować na drukarce 3D.

Święto liczby π było nie tylko świetną okazją do nauki, ale również do integracji i wspólnej zabawy. Wszyscy uczestnicy spisali się znakomicie i już nie możemy doczekać się kolejnego święta.

ILONA SZYMCHYK

Sportowe sukcesy

W styczniu w Szkole Podstawowej w Jastkowie odbyły się Mistrzostwa Gminy Jastków w piłce ręcznej w ramach Igrzysk Dzieci i Młodzieży Szkolnej. W rozgrywkach brały udział szkoły z Ożarowa, Płuszcowa, Jastkowa i Snopkowa. Snopków reprezentowały drużyny dziewcząt i chłopców, które rozegrały bardzo dobre zawody. W ramach rozgrywek klas VII - VIII reprezentacja dziewcząt zdobyła wice-mistrzostwo gminy, natomiast chłopcy zostali Mistrzami Gminy Jastków w piłce ręcznej. W kategorii klas IV - VI tytuły Mistrzów Gminy Jastków zdobyły po reprezentacji i dziewcząt, i chłopców.

Marzec z kolei to miesiąc koszykówki. 11 i 13.03, również w Szkole Podstawowej w Jastkowie, odbyły się Mistrzostwa Gminy Jastków w koszykówce (klasy VII - VIII) i minikoszykówce (klasy IV - VI). W obu kategoriach wiekowych naszą szkołę reprezentowały drużyny dziewcząt

i chłopców. W turnieju minikoszykówki zawodniczki i zawodnicy ze Snopkowa wywalczyli drugie miejsca. Starsi koledzy i koleżanki, po bardzo pasjonującej grze, okazali się najlepszymi i zdobyli tytuły Mistrzów Gminy Jastków w koszykówce.

Jesteśmy dumni ze wszystkich naszych reprezentantów. Gratulujemy!

BEATA MADEJ

Strzeleckie przygody

15 stycznia 2025 r. uczniowie klas VIII szkoły w Snopkowie byli w XXVII Liceum Ogólnokształcącym im. Zesłańców Sybiru w Lublinie, które jako jedyne wśród lubelskich szkół dysponuje strzelnicą pneumatyczną, utworzoną w ramach projektu MON „Strzelnica w powiecie 2022”.

Osmoklasiści mieli okazję zapoznać się z budową i obsługą broni pneumatycznej oraz postawą i zasadami bezpieczeństwa podczas oddawania strzału. Pod okiem instruktorów strzelectwa uczyli się jak oddać celny i skuteczny strzał do tarczy. Dla większości był to pierwszy

kontakt z prawdziwą bronią. Emocje były wielkie, a ogromnym zaskoczeniem okazał się ciężar broni. Wszyscy uczniowie podjęli próbę jej obsługi i okazało się, że kilkoro ma predyspozycje strzeleckie. Zajęcia na strzelnicy odbyły się w ramach realizacji podstawy programowej z edukacji dla bezpieczeństwa. Nasi uczniowie zostali oprowadzeni przez uczniów klas mundurowych po budynku liceum, zapoznali się z organizacją nauki i zasadami panującymi w tej szkole. Może już niedługo sami staną się jej uczniami?

ANETA CIOLEK

Wieczór z lekturą

Dla uczniów klas drugich został zorganizowany wieczór z lekturą. Każda z klas mogła w aktywny i ciekawy sposób popracować nad swoimi kompetencjami czytelnymi.

Dzieci spotkały się z bohaterami lektury „Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek (czterech prawych i sześciu lewych)” Justyny Bednarek. Najpierw przypominały sobie wszystkich bohaterów książki, potem rozwiązywały quizy i kręciły kołem fortuny z pytaniami dotyczącymi treści utworu. Następnie uczniowie wykonali skarpetki, których przygody najbardziej im się podobały. W trakcie pracy można było się poczęstować pysznymi pączkami przygotowanymi przez jedną z mam. Jak już się całkowicie ściemniło, dzieci wybrały się na poszukiwanie zaginionej pary skarpetek. Emocji i wrażeń było co niemiara. Jedna skarpetka została znaleziona w sali matematycznej (może chciała zostać słynnym matematykiem), a druga – pod prysznicem. Przy każdej ze skarpetek była zagadka, którą uczniowie musieli rozwiązać.

Klasa 2b, omawiając lekturę „Detektyw Pozytywka”, wcieliła się w tytułowego bohatera książki i zmierzyła się z zagadkami przygotowanymi przez nauczyciela. Zabawę rozpoczęto od otwarcia własnej agencji detektywistycznej, aby każdy mógł do niej trafić, uczniowie stworzyli plakat informacyjny na drzwi. Następnie nadszedł czas na quiz i zagadki dotyczące lektury. Koperty z pytaniami schowane były w klasie. Po każdej rozwiązanej zagadce uczniowie otrzymywali specjalne zdrapki z tajnym kodem. Poprawny kod pozwolił im wyjść z klasy i znaleźć skarb ukryty w szkole. Uczniowie mieli okazję rozwijać umiejętność współpracy.

Spotkanie zakończyło się poczęstunkiem i wspólnym oglądaniem filmu. Było niezwykle udane i przebiegało w miłej atmosferze. Uczniowie już nie mogą doczekać się kolejnego wieczoru z lekturą.

EDYTA FILIPIAK, AGATA WRÓBEL

VII Gminny Konkurs Historyczny „Omnibus”

1 kwietnia, w Szkole Podstawowej im. J.I. Kraszewskiego w Snopkowie, odbył się kolejny, już siódmy, Gminny Konkurs Historyczny „Omnibus”, zorganizowany przez panią Marię Szkutnik i Jolantę Czubaćką. Tym razem temat brzmiał „Szlakiem legionów Piłsudskiego”. W ten sposób szkoła w Snopkowie wpisała się w obchody 110. rocznicy bitwy pod Jastkowem. Zadania konkursowe rozwiązywali reprezentanci wszystkich szkół z terenu gminy Jastków. Musieli wykazać się wiedzą m.in. o przebiegu walki stoczonej przez legionistów w 1915 roku, o sposobach jej upamiętnienia, o pieśniach legionowych czy ważnych postaciach, które przyczyniły się do odzyskania przez Polskę niepodległości. Jak zawsze - uczniowie nie zawiedli; okazało się po raz kolejny, że bardzo dobrze znają historię Polski i świata. Tym razem zwyciężyli gospodarze, tuż za nimi znalazła się drużyna ze Szkoły Podstawowej w Tomaszowicach, a na trzecim miejscu zeszłoroczni zwycięzcy, czyli reprezentanci Szkoły Podstawowej w Jastkowie. Nagrody ufundowała Gmina Jastków oraz Rada Rodziców ze szkoły w Snopkowie. Uczestnikom i ich nauczycielom dziękujemy za przygotowanie się do tak trudnych historycznych zmagania, gratulujemy i zapraszamy na kolejny konkurs.

MARIA SZKUTNIK

BIAŁA NIEDZIELA

27 kwietnia 2025 roku w Szkole Podstawowej im. Józefa Piłsudskiego w Jastkowie będą bezpłatnie przyjmować lekarze specjaliści z Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniki SP ZOZ w Lublinie.

Zapraszamy na konsultacje u ortopedy, okulisty, laryngologa, dermatologa, pulmonologa, kardiologa, neurologa, diabetologa, chirurga urologa oraz ginekologa.

W tym czasie można również wykonać badania diagnostyczne: EKG, komputerowe badanie wzorku, badanie słuchu, badanie poziomu cukru we krwi, spirometrię oraz cytologię szyjki macicy.

Serdecznie zapraszamy na konsultacje i badania.

Stypendium Ministra Edukacji

Kacper Opoka, wielokrotny medalista mistrzostw Polski, Europy i świata w brazylijskim jiu-jitsu, otrzymał stypendium Ministra Edukacji za wybitne osiągnięcia sportowe w roku szkolnym 2023/2024. 12 marca 37 uczniów z województwa lubelskiego, w tym Kacper Opoka, odebrało stypendia z rąk wojewody lubelskiego Krzysztofa Komorowskiego oraz Lubelskiego Kuratora Oświaty, Tomasza Szablowskiego. To wielkie wyróżnienie nie tylko dla naszej szkoły, ale też dla całej gminy Jastków. Kacprowi i jego rodzicom składamy najserdeczniejsze gratulacje.

MARIA JASTRZĘBSKA - SZKUTNIK

Obchody w Marysinie

2 lutego, upamiętniliśmy partyzantów z oddziału „Szarugi” w Szkolnym Miejscu Pamięci złożyliśmy kwiaty, ks. Mirosław Matuszyny, proboszcz kościoła p.w. bł. Karoliny Kózkówny, poprowadził modlitwę za dusze zmarłych „Szarugowców”. Wśród gości byli przedstawiciele gminy, prezydenta miasta Lublin, starosta lubelskiego, wojewody lubelskiego, Instytutu Pamięci Narodowej, Związku Piłsudczyków. Szczególnie ważną była obecność przedstawicieli środowiska rodzin oddziału „Szarugi”, a wśród nich Lecha Marczałka, Ryszarda Gołąba i Krzysztofa Marczałka. W kościele, odbyła się msza święta, podczas której modlono się w intencji poległych partyzantów. Na zakończenie nabożeństwa uczniowie zaprezentowali program artystyczny, przygotowany przez panią Marię Szkutnik i Barbarę Sagan. Ostatnim miejscem, do którego udały się delegacje, był Marysin. Przy obelisku upamiętniającym partyzantów z Armii Krajowej oddano hold poległym - od-

mówiono modlitwę, zostały wygłoszone okolicznościowe przemówienia, złożono kwiaty i zapalono znicze.

Trzy dni później, 5 lutego, w Szkole Podstawowej w Snopkowie odbyła się akademie, podczas której mogliśmy uczcić pamięć bohaterów naszej historii. Uczniowie obejrzeni część artystyczną, a samorząd uczniowski udał się do kamienia poświęconego „Szarugowcom” (w Szkolnym Miejscu Pamięci), by zapalić tam znicze - wyraz naszej pamięci i wdzięczności.

Ostatnim akcentem tegorocznych uroczystości był występ uczniów podczas zorganizowanego przez stowarzyszenie „Aktywny Natalin” oraz KGW Natalinki dnia pamięci bohaterów oddziału „Szarugi”. 15 marca, przybyli do Klubu Aktywności Mieszkańców w Marysinie goście, mogli zobaczyć montaż słowo - muzyczny przypominający dokonania partyzantów.

MARIA JASTRZĘBSKA - SZKUTNIK

Aktywna edukacja

Uczniowie uczestniczą w inspirujących projektach edukacyjnych, które rozwijają ich umiejętności i pasje. Wprowadzono między innymi innowacyjny program sensoplastyki, który angażuje wszystkie dzieci. To kreatywne zajęcia, podczas których uczniowie malują jadalnymi farbami, eksperymentują z różnymi strukturami i cieczami, tworząc unikalne prace plastyczne. Sensoplastyka to nie tylko świetna zabawa – wspiera również rozwój motoryczny, pobudza wyobraźnię i pozwala odkrywać świat w sposób multisensoryczny.

Uczniowie rozwijają także swoje umiejętności matematyczne w ramach programu „Uniwersytet Dzieci – Mali matematycy. Gdzie kryje się matematyka?”. Podczas zajęć odkrywają, jak matematyka jest obecna w codziennym życiu – badają

figury geometryczne, czas i kierunki świata, a także uczą się poprzez eksperymenty i praktyczne działania. Wielką popularnością cieszy się również „Kolo przyrodnicze z klasą”, które pozwala dzieciom poznać bliżej otaczający świat przyrody. Uczniowie wcielają się w rolę ogrodników, sadzą rośliny, prowadzą obserwacje terenowe i wykonują doświadczenia. Aktywnie angażują się także w pomoc dla zwierząt oraz uczestniczą w konkursach i wydarzeniach związanych z ekologią, których zwieńczeniem będzie wspólne sprzątanie świata i uroczyste obchodzone Dzień Ziemi. Dzięki tym inicjatywom nauka staje się fascynującą przygodą, a dzieci rozwijają swoje zainteresowania w sposób angażujący i pełen radości.

SYLWIA WANARSKA-BOŚ

Wychowanie przedszkolne

Nauka w szkole, nawet tych najmłodszych, jest bardzo ważna. Wiele się można nauczyć poprzez zabawę. Nietypowe zajęcia w naszym oddziale przedszkolnym mają rozwijać intelektualnie i uwrażliwić na dobro, piękno i prawdę.

Dzień Kropki to inicjatywa, która dowodzi, że każdy, bez względu na wiek, posiada jakiś talent. Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek przypomina ulubionych bohaterów dzieciństwa, którzy bawią, uczą i pomagają poznać prawdę o świecie. Warsztaty „Produkty zbożowe pyszne i zdrowe” – to kampania promocyjno-edukacyjna, której celem jest edukacja rodziców i dzieci oraz kadry przedszkolnej nt. spożywania jakościowych produktów zbożowych.

Nasze przedszkolaki to grupa małych artystów, którzy doskonale czują się na scenie, chętnie biorą udział w akademiach oraz konkursach. Zdobyły I miejsce w „II międzyprzedszkolnym konkursie kołęd i pastorałek Bukolika - przy wspólnym stole...” Wraz z nadejściem wiosny na naszego przedszkola zawiątała mobilna motylarnia. Podczas tych wyjątkowych zajęć dzieci mogły poznać cykl rozwoju motyla. Oglądały z bliska kokony, dowiedziały się także, gdzie na świecie występują różne gatunki motyli. Największą atrakcją było

jednak trzymanie tych delikatnych stworzeń w małych dłoniach.

Podczas zajęć w Dniu Dinozaura przedszkolaki dowiedziały się, kiedy żyły dinozaury, jak wyglądały oraz czym się żywiły. Poznały pracę paleontologa i wspólnie dokonały „wykopaliśk”, dzięki którym zobaczyły, jak wyglądają szkielety niektórych dinozaurów. Rozmawialiśmy o tym, co mogło być przyczyną wyginięcia dinozaurów. Duże zainteresowanie wśród dzieci wzbudził eksperyment ukazujący wybuch wulkanu oraz próby wydobywania dinozaurów z zamrożonych tafli lodu.

Wiele emocji wzbudził eksperyment ukazujący wybuch wulkanu oraz próby wydobywania dinozaurów z zamrożonych tafli lodu. Dzień Dinozaura upłynął na wielkim odkrywaniu, poszukiwaniu i doświadczeniu, ale przede wszystkim na zabawie, która jest źródłem rozwijania zainteresowań dzieci. Każdego dnia ważne jest, aby twórcza aktywność dziecka prowadząca do niecodziennych rozwiązań rozwijała kreatywność i budowała poczucie ważności.

ANGELIKA IKWANTY

Obchody 110. rocznicy bitwy pod Jastkowem

Rok 2025 to czas wyjątkowy, kiedy przypominamy bohaterstwo i poświęcenie Legionistów pod dowództwem Józefa Piłsudskiego i Bolesława Roi, którzy walczyli o naszą wolność i niepodległość w 1915 roku na polach wsi Dąbrowica i Płouszowice. W związku ze 110. rocznicą zwycięskich, ale krwawych dni, uczniowie Szkoły Podstawowej im. Bolesława Prusa w Płouszowicach aktywnie uczestniczą w różnorodnych działaniach, których celem jest przybliżenie wyjątkowych Legionistów,

którzy na zawsze wpisali się w historię naszej małej ojczyzny.

Najmłodszy, mieli okazję wysłuchać opowieści o bohaterskiej bitwie i układać puzzle, które przedstawiają mapę działań bitewnych oraz zachowane fotografie, przedstawiające wyjątkowe wydarzenia sierpniowych dni 1915 roku. Uczniowie kl. 4-8 brali udział w zajęciach interdyscyplinarnych z historii i języka polskiego, które przybliżyły legionową poezję i wydarzenia historyczne. Ponadto cała społeczność szkolna uczestniczyła w konkursie

plastycznym, w którym atrakcyjne nagrody ufundowała pani Katarzyna Chmielowiec, prezes Lubelskiego Centrum Rozwoju. Niezmiernie cieszy fakt, że oprócz nagród indywidualnych została ufundowana nagroda główna dla całej społeczności szkolnej - piłkarzyki. Uczniowie klas 7-8 w ramach realizacji projektu Instytutu Pamięci Narodowej „Silni Polska”, przeszli szlak bojowy Czwartaków – bohaterów bitwy pod Jastkowem 31 lipca – 2 sierpnia 1915 r.

ELWIRA BEREJ

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ANNY I ANDRZEJA NOWAKÓW W OŻAROWIE

Przestrzeń dla szczęścia

14 lutego w naszej szkole miało miejsce uroczyste otwarcie sali relaksu dla uczniów. To wyjątkowe miejsce powstało dzięki wsparciu projektu profilaktycznego „Poczucie szczęścia drogą do wolności od uzależnień”, hojności sponsorów oraz zaangażowaniu rodziców, którzy wspólnie przyczynili się do stworzenia komfortowej przestrzeni do odpoczynku i integracji.

Sala relaksu mieści się w pomieszczeniu dawnej szatni, które przeszło gruntowny remont. Dzięki starannemu przystosowaniu wnętrza, uczniowie mogą teraz korzystać z wygodnych kanap, foteli, huśtawek kokonów oraz strefy z grami i książkami. Całość została zaprojektowana tak, by sprzyjać regeneracji i odprężeniu w trakcie przerw między lekcjami.

Pomysł stworzenia sali relaksu zrodził się z potrzeby zapewnienia

uczniom przestrzeni, w której mogliby odpocząć od szkolnych obowiązków w komfortowych warunkach. Jest jednym z działań szkolnej innowacji „Uczę się szczęścia”. Dzięki współpracy szkoły, rodziców i sponsorów udało się zrealizować tę inicjatywę, która już od pierwszych dni cieszy się ogromnym zainteresowaniem wśród dzieci i młodzieży.

„To wspaniała inicjatywa, która pozwala nam na chwilę wytchnienia i odpoczynek. Cieszę się, że szkoła zadbała o nasze dobre samopoczucie” – mówi jeden z uczniów.

Nowa sala relaksu to dowód na to, że wspólne działania mogą przynieść świetne efekty. Dzięki temu uczniowie mają teraz miejsce, w którym mogą spędzać przerwy w miłej i komfortowej atmosferze.

KRYSZYNA WAWRĘTA

Gminny Konkurs Ortograficzny

Gminny Konkurs Ortograficzny przygotowany przez Agnieszkę Sulej był doskonałą okazją do promocji poprawności językowej oraz integracji.

Uczestnicy konkursu musieli zmierzyć się z trudnymi zagadkami, przygotowanymi specjalnie na tę okazję, zadania obfitowały w zawilgości polskiej ortografii. Rywalizacja była zacięta, a poziom uczestników – niezwykle wysoki. Niektóre zadania nawiązywały tematycznie do jubileuszu 110 rocznicy bitwy pod Jastkowem, które będziemy obchodzić w 2025 r.

Pierwsze miejsce w konkursie zajęli uczniowie Szkoły Podstawowej im. Józefa Ignacego Kraszewskiego w Snopkowie, którzy zaprezentowali imponującą znajomość zasad ortografii. Drugie miejsce, ex aequo, przypadło gospodarzom wydarzenia – Szkole Podstawowej im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie oraz Szkole Podstawowej im. Bolesława Prusa w Płusowicach. Na trzecim miejscu uplasowała się Szkoła Podstawowa im. Józefa Piłsudskiego w Jastkowie.

Podczas uroczystości wręczenia nagród, dyrektor szkoły w Ożarowie, Krystyna Wawręta podkreśliła znaczenie takich inicjatyw w rozwijaniu umiejętności językowych oraz kształtowaniu szacunku dla języka polskiego. Organizatorzy podziękowali nauczycielom i uczniom za zaangażowanie.

Gminny Konkurs Ortograficzny w Ożarowie był nie tylko sprawdzianem wiedzy, ale również okazją do integracji i wspólnego świętowania piękna polszczyzny. Gratulujemy zwycięzcom oraz wszystkim uczestnikom, którzy udowodnili, że nauka ortografii może być pasjonująca!

AGNIESZKA SULEJ

Dzień liczby π

Liczba Pi, zapisywana symbolem π , to jedna z najciekawszych liczb na świecie! Wyobraź sobie, że bierzesz koło, na przykład obręcz od roweru i mierzysz, ile razy długość jej średnicy zmieści się w obwodzie. Okazuje się, że zawsze będzie to mniej więcej 3,14! Pi to liczba niewymierna, co oznacza, że jej dokładnej wartości nigdy nie poznamy, bo ciągle można dodać kolejne cyfry. Od tysięcy lat ludzie próbują obliczyć jak najwięcej cyfr liczby Pi - dziś dzięki komputerom znamy ich miliardy!

Liczba Pi to coś więcej niż matematyczna ciekawostka. To właśnie dzięki niej możemy budować mosty i koła zębate w maszynach, wysyłać rakiety w kosmos, dokładnie mierzyć powierzchnię boiska czy pola kółka do hula-hop. Pi pojawia się nie tylko w matematyce, ale też w muzyce, astronomii, a nawet w przyrodzie. Dzięki tej liczbie możemy lepiej zrozumieć, jak

działa świat.

14 marca każdego roku obchodzimy Dzień Liczby Pi! Data 3.14 jest świetną okazją do zabawy i nauki. Ludzie na całym świecie recytują jak najwięcej cyfr po przecinku liczby Pi, jedzą okrągłe ciasta (ang. pie, co brzmi jak „pi”), organizują konkursy, warsztaty i wydarzenia artystyczne inspirowane liczbą Pi.

W szkole w Ożarowie już w czwartek 13 marca uczniowie rozpoczęli świętowanie Dnia

Liczby Pi. Klasy 4-8 poznawały własności tej tajemniczej liczby, rozwiązując ciekawe zadania matematyczne przygotowane przez nauczycieli matematyki, p. Annę Iwaniak i p. Martę Kamińską. Dzień później, uczniowie klasy 6 i 7, pod opieką p. Karoliny Turowskiej oraz p. Marty Kamińskiej, skorzystali z zaproszenia studentów Koła Dydaktyków MaFiI Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Z okazji tak ważnego dla matematyki

dnia na UMCS, na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki, odbyły się uroczyste obchody Dnia Liczby π . Studenci oraz pracownicy uniwersytetu przygotowali dla uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych warsztaty matematyczne.

Uczniowie naszej szkoły zostali podzieleni na grupy, które konkurowały ze sobą w rozwiązywaniu zadań matematycznych oraz w grach logicznych i planszowych. Każde poprawnie rozwiązane zadanie było nagradzane. Uczniowie mogli również „wykupić” odpowiedź do trudniejszych zadań od studentów matematyki. Ambicja wzięła górę i we współpracy udało się rozwiązać poprawnie wszystkie zagadki. Zwyciężyła grupa składająca się z uczennic kl. 6 - Igi Sochy, Nadii Piątek oraz uczniów kl.7 - Bartłomieja Sałęgi i Tymoteusza Dadeja. Różnice punktowe, między wszystkimi grupami, były bardzo niewielkie. Gratulujemy!

MARTA KAMIŃSKA

Kobieta w sztuce

W poniedziałek 10 marca w Szkole Podstawowej im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie odbył się performance „Kobieta w sztuce”. Klasa 7 przygotowała go z okazji Dnia Kobiet. Performance jest efektem projektu „Żywe obrazy” realizowanego podczas lekcji plastyki. Performance to przedstawienie, w którym artysta lub artyści podejmują działania twórcze w obecności widzów, jest to forma twórczości typowa dla sztuki współczesnej.

Uczniowie wybrali pięć słynnych obrazów – portretów kobiet lub dziewcząt, były to:

„Dama z łasiczką” Leonarda da Vinci
„Dziewczynka z chryzantemami” Olgi Boznańskiej

„Portret Dory Maar” Pablo Picasso
„Dziewczyna z perłą” Jana Vermera
oraz „Portret Elizy Pareńskiej” Stanisława Wyspiańskiego.

Podczas przedstawienia wymienione obrazy zostały ożywione – pięć dziewcząt wcieliło się w role postaci z portretów. Uczniowie zorganizowali kostiumy i scenografię, przygotowali teksty i transparenty z reprodukcjami obrazów. Sala gimnastyczna, na kilka minut, zamieniła się w galerię sztuki. Zabrzmiała muzyka, a widzowie przechadzali się i oglądali „Żywe obrazy”. Gdy muzyka zamilkła – performance zakończył się. Widzowie z zainteresowaniem oglądali młodych performerów i nagrodzili ich gromkimi brawami.

DOROTA SZEWCZUK, EDYTA PAPROTA

Spotkania z nauczycielami sprzed lat

Jak kiedyś wyglądała szkoła w Jastkowie i życie jej uczniów? O szkolnych opowieściach – tak zwyczajnych jak droga na lekcje czy mundurki, ale też o ważnych aspektach historii współczesnej – mogliśmy usłyszeć podczas spotkań, które odbyły się w dniach 4-6 lutego 2025 r. Naszymi gośćmi byli: emerytowane nauczycielki – Anna Kuwałek, Urszula Ochal i Alina Tes, nauczyciel i dyrektor szkoły Jerzy Sadawa oraz absolwentki - Jadwiga Kozłowska, Elżbieta Michalak, Krystyna Kosiorek, Teresa Sagan i Aleksandra Klimek, która ukończyła jastkowskie gimnazjum.

Seniorki opowiadały o swoich latach szkolnych, w tym między innymi o tym, jak trudna była dla nich droga do szkoły (zwłaszcza zimą, kiedy musiały pokonywać kilka kilometrów), jak niełatwo było uczyć się bez podręczników czy nawet zeszytów, ponieważ nie każdego było na to wówczas stać. Dużym zaskoczeniem dla naszych uczniów było to, że w szkole nie wydawano obiadów, a ich rówieśnicy z tamtych lat czasami mieli do jedzenia tylko kilka kromek chleba. Pani Teresa opowiadała o historii powstania szkoły

i o jej wyglądzie w czasach, gdy do niej uczęszczała. Także o tym, jak wyglądały wtedy akademie z okazji świąt patriotycznych i dlaczego uczniowie szkoły opiekują się Cmentarzem Legionistów.

Pani Aleksandra opowiedziała o funkcjonowaniu gimnazjum, które istniało w latach 1999 – 2019. Okazuje się, że ten etap był dość zbliżony do tego, jak wygląda teraz nauka w czasie ośmiu lat „podstawówki”. Jerzy Sadawa wspominał natomiast, że w czasach PRL, kie-

dy Polska znajdowała się za „Żelazną Kurtyną” i pod silnym wpływem ZSRR, postać marszałka Józefa Piłsudskiego, obecnego patrona naszej szkoły, była mocno marginalizowana przez ówczesne władze Polski Ludowej. Nauczycielki mówiły o tym, jak wówczas wyglądało prowadzenie lekcji i ocenianie, a także jakie było podejście uczniów do nauki i ich zaangażowanie w życie szkoły. Dowiedzieliśmy się, jak dawniej przebiegały przygotowania i obchody Narodowego Święta Niepodległości – 11 listopada.

Wydarzenie „Szkoła dawniej” było dla naszych uczniów świetną lekcją historii, zarówno tej pisanej przez duże „H”, jak i tej powszechnej, odnoszącej się do dnia codziennego. „Rozmawiajcie z babciami, rozmawiajcie z dziadkami. To nieocenione źródło historycznej wiedzy” – ten swoisty apel, który padł z ust p. Jadwigi, może posłużyć jako doskonała puenta.

Wzruszające i pouczające spotkania z nauczycielami i uczniami sprzed lat odbyły się w ramach przygotowań do obchodów 95. rocznicy powstania szkoły oraz 110. rocznicy bitwy pod Jastkowem.

DARIA GŁADYSZEWSKA

Cała szkoła zatańczyła poloneza

24 stycznia 2025 r. wszyscy uczniowie Szkoły Podstawowej im. Józefa Piłsudskiego w Jastkowie wzięli udział w wyjątkowym wydarzeniu – jednej z wielu inicjatyw realizowanych w związku z przygotowaniem do obchodów jubileuszu 95-lecia szkoły oraz 110. rocznicy bitwy pod Jastkowem. Poloneza poprowadzili wójt Paweł Jędrejek oraz dyrektor Anna Krzyżanowska. Wszyscy uczniowie z klas I-VIII oraz dzieci z oddziałów przedszkolnych zatańczyli nasz taniec narodowy. Datę 24 stycznia wybraлиśmy nieprzypadkowo, gdyż jest to Międzynarodowy Dzień Edukacji.

Wcześniej odbyło się spotkanie z przedstawicielami Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Dąbrowicy, którzy wprowadzili nas w tematykę tańców narodowych. Tancerze Zespołu Pieśni i Tańca „Dąbrowica” zaprezentowali szkolnej społeczności mazura, kujawiaka, krakowiaka, oberka i oczywiście poloneza. To wyjątkowe wyda-

rzenie było nie tylko okazją do wspólnego świętowania jubileuszu szkoły, ale także wspaniałą lekcją historii i kultury. Dzięki zaangażowaniu uczniów, nauczycieli, rodziców oraz zaproszonych gości mogliśmy

po raz kolejny doświadczyć tego, jak ważne są tradycja i wspólnota. Wszystkim, którzy włączyli się w przygotowanie tego wydarzenia, serdecznie dziękujemy.

ANNA KRZYŻANOWSKA

O obchodzeniu Święta Niepodległości

26 marca 2025 r., w siedzibie Urzędu Gminy Jastków odbyło się 10. sympozjum naukowe, którego głównymi organizatorami są Instytut Historii KUL, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Jastkowie oraz Szkoła Podstawowa im. Józefa Piłsudskiego w Jastkowie. Wszystkich gości powitał i dokonał uroczystego otwarcia wójt, Paweł Jędrejek. Sympozjum zorganizowano z okazji 110. rocznicy bitwy pod Jastkowem.

Podobnie jak w latach ubiegłych sympozjum składało się z dwóch części. W pierwszej, poprzedzonej prelekcją dr M. Chomy-Jusińskiej z lubelskiego IPN („Obchody Święta Niepodległości - walka o pamięć”), organizatorzy oddali głos uczniom ze szkół z terenu naszej gminy. Młodzi prelegenci przygotowali wystąpienia na temat: „Rola szkoły dawniej i obecnie w kształtowaniu postaw patriotycznych w kontekście obchodów Święta Niepodległości i kulturowania tradycji związanych z marszałkiem Józefem Piłsudskim”. Uczniowie, wchodząc w rolę badaczy źródeł historycznych, zebrali

pod kierunkiem nauczycieli materiały na ten temat, sięgając do najstarszych szkolnych kronik, nawet pochodzących z lat 30. ubiegłego wieku. Prezentacje przygotowane przez poszczególne zespoły okazały się bardzo interesujące. Wszystkie grupy odebrały podziękowania i nagrody z rąk zastępcy wójta, pani Emilii Białek-Paluch. Dużo emocji towarzyszyło uczniom podczas konkursu podsumowującego treści zaprezentowane podczas spotkania, przeprowadzonego przez p. Katarzynę Muszyńską (także pracownika IPN). Zwyciężył tandem z Jastkowa, drugie miejsce zajęła para z Tomaszowic. Na zakończenie pierwszej części rozstrzygnęliśmy konkurs fotograficzny „Miejsca pamięci na terenie gminy Jastków”. Autorzy najlepszych prac ze szkół w Płouszowicach, Snopkowie oraz Jastkowie otrzymali nagrody.

W drugiej części sympozjum, zatytułowanej „W obronie Ojczyzny i wolności. Historia naukowca gminy Jastków”, pracownicy naukowcy UMCS i KUL w Lublinie – profesorowie Andrzej Przegaliński, Andrzej Niewiński, Cezary Taracha i Pa-

blo del a Fuente wygłosili referaty naukowe. Wysłuchaliśmy także wystąpienia dr. Marcina Palucha (LAW Dąblin) oraz mgr Teresy Kot i mgr Magdaleny Zarzeki.

Jubileuszowe, 10. sympozjum było niezwykle ważnym spotkaniem. Z prezentacji uczniowskich wynika, że szkoła odgrywa ogromną rolę w kształtowaniu i wychowaniu młodego pokolenia, a przestrzeganie patriotyzmu nie może ograniczać się tylko do obchodzenia świąt narodowych, lecz powinno przejawiać się w codziennych działaniach, takich jak szacunek dla symboli narodowych, troska i zaangażowanie się w życie społeczne, dbanie o lokalne tradycje. Wiele razy przywołano słowa marszałka Józefa Piłsudskiego: «Naród, który nie szanuje swej przeszłości nie zasługuje na szacunek teraźniejszości i nie ma prawa do przyszłości». Pozostanie w pamięci uczestników sympozjum także myśl wypowiedziana przez naszych uczniów – bez właściwych postaw nie ma bohaterów...

ANNA KRZYŻANOWSKA

DZIEŃ KOBIET 2025

8 marca odbyły się uroczyste obchody Dnia Kobiet, które zgromadziły liczne grono pań. Wydarzenie stanowiło okazję do docenienia roli kobiet w społeczeństwie, ich wkładu w życie rodzinne, zawodowe i kulturalne. Wszystkim paniom wręczono tulipany przy asyście tancerzy z Zespołu Pieśni i Tańca „Dąbrowica”.

Po części oficjalnej nadszedł czas na wyjątkowy występ kabaretu literackiego pt. „I że cię nie opuszczę... chyba, że się pokłócimy”. Przedstawienie w humorystyczny, a zarazem refleksyjny sposób ukazywało relacje damsko-męskie, w prezentacji Jolanty Deszcz-Pudziańskiej oraz pianisty Dymitra Harelau. Zespół Pieśni i Tańca „Dąbrowica” zaprezentował barwne widowisko, ukazując bogactwo polskiej tradycji ludowej. Publiczność mogła podziwiać suity taneczno-wokalne i przyspiewki z różnych regionów Polski, co wzbudziło duże zainteresowanie i entuzjazm zgromadzonych. Słodki poczęstunek na zakończenie stanowił doskonałą okazję do rozmów, integracji oraz refleksji nad rolą kobiet i ich wkładem w rozwój społeczności lokalnej.

Turnieje i integracja z GOKiS

Ferie zimowe 2025 organizowane przez Gminny Ośrodek Kultury i Sportu były pełne atrakcji dla dzieci i młodzieży. Program obejmował różnorodne zajęcia sportowe, warsztaty kreatywne, turnieje oraz wyjątkowe wydarzenia karnawałowe i integracyjne, które odbywały się w kilku miejscowościach gminy.

Uczestnicy mogli wziąć udział w grach i zabawach sportowych, które były dostosowane do różnych grup wiekowych. Nie zabrakło również zajęć plastycznych i kreatywnych, które rozwijały zdolności manualne i artystyczne dzieci. Dużym zainteresowaniem cieszyły się animacje i warsztaty tematyczne, które zapewniły mnóstwo radości i śmiechu.

Ferie to także czas turniejów – miłośnicy sportu rywalizowali w Halowym Turnieju o Puchar Wójta Gminy Jastków, a entuzjaści gier logicznych mierzyli się w Turnieju Szachowym. Wśród wyjątkowych wydarzeń znalazł się również bal karnawałowy, który dostarczył niezapomnianych wrażeń najmłodszym uczestnikom.

W Ożarowie dzieciaki uczyły się robić słodkości na Tłusty Czwartek, a w tym czasie inne grupy zwiedzały Radzyń Podlaski i okolice w ramach wycieczki „Rezerwy i parki wodne”.

Ferie zimowe były czasem pełnym zabawy, ruchu i kreatywności, a bogaty program zajęć sprawił, że każdy uczestnik mógł znaleźć coś dla siebie. Dzięki zaangażowaniu organizatorów i prowadzących, dzieci i młodzież spędziły ten czas aktywnie i radośnie.

GOKiS

Turniej Tańca

31 marca w Szkole Podstawowej w Płuszcowicach odbył się Powiatowy Turniej Solówek i Duetów Hip-Hop wzbudził wielkie zainteresowanie i emocje.

Solo 2017

- Oliwia Alter
- Barbara Adamek
- Olga Fijałkowska
- Marcelina Zajączkowska
- Zofia Kramarz

Solo 2016

- Hanna Puchalska
- Zuzanna Kurnicka
- Gabriela Kosior
- Aleksandra Tarka
- Irmína Mrugała

Solo 2015

- Julia Kopycińska
- Oliwia Wieczorek
- Ula Zawada
- Marcelina Czyż
- Julia Kicińska
- Zofia Furman
- Zuzanna Dębska
- Natalia Mizerska
- Lena Kołtunik
- Aleksandra Kluch

Solo 2014

- Hanna Och
- Carmen Wołoszyn
- Maja Wójcik
- Paulina Derecka
- Natalia Kassin-Lenik
- Maja Michalak
- Maja Tomaszewska
- Iga Banach
- Karolina Wojdaszka
- Krzysztof Goral

Solo 2013

- Amelia Gleba
- Piotr Płoński
- Marta Osek
- Zuzanna Przekora
- Aleksandra Czech

• Tomasz Samociuk

Solo 2012-2010

- Nela Kozłowska
- Gabriela Misiurek

Duety 2015-2017

- Marta Czarnecka i Julia Zdzienicka
- Samanta Szymczyk i Amelia Kamińska
- Antonina Besztak i Maja Puchacz
- Kornelia Jersak i Alicja Drewnik

Duety 2013-2014

- Nina Kazimierzczuk i Nikola Gęsikiewicz
- Zuzanna Przkora i Iza Przekora
- Marta Osek i Natka Kassin-Lenik
- Natalia Bieniek i Wiktoria Gałęzowska
- Natalia Drozd i Magda Drozd
- Nadia Pająk i Maja Goliszek
- Amelia Witkowska i Kornelia Witkowska
- Emilia Szpura i Nadia Zajko

Duety 2010-2012

- Gabriela Kulmaga i Alicja Szwałek
- Gabriela Misiurek i Zuzanna Pizoń
- Alicja Misiurek i Nela Kozłowska
- Julia Dręzek i Zuzanna Grzeszczuk

Termin	Nazwa imprezy	Miejsce	Organizator
30 stycznia	Premiera książki Moniki A. Oleksy	Jastków	Gminna Biblioteka Publiczna GBP
2 lutego	81. rocznica Bitwy pod Marysinem	Marysin	Urząd Gminy
22 lutego	Zabawa karnawałowa dla dzieci	Dąbrowica	GOKiS, KGW Dąbrowica
17-28 lutego	Ferie z biblioteką	Jastków, Tomaszowice, Ożarów, Marysin	GBP i filie
17-28 lutego	Ferie z kulturą	Dąbrowica, Marysin, Ożarów	GOKiS
8 marca	Dzień Kobiet	Jastków	GOKiS, SP Jastków,
marzec	V Wojewódzki Konkurs na palmę i pisanę	Gmina Jastków	Starostwo Powiatowe, GOKiS
26 marca	Symposium dotyczące 110. Rocznicy Bitwy pod Jastkowem	Jastków	GOKiS, SP Jastków, KUL
kwiecień	Gminny Konkurs Recytatorski - szkoły podstawowe	Gmina Jastków	GOKiS, CSK
29 kwietnia	Uroczysty Polonez z okazji Międzynarodowego Dnia Tańca	Jastków	GOKiS
3 maja	Festyn Rodzinny	Dąbrowica	KGW Dąbrowica, GOKiS
24 maja	“Dzień rodziny na sportowo”	Smugi 30, teren zielony za malarnią Metamal.	Stowarzyszenie AS
25 maja	Wycieczka Rowerowa	Smugi	KGW FUTURO Smugi
maj	Tydzień Bibliotek	Jastków, Tomaszowice, Ożarów, Dąbrowica, Marysin	GBP i filie
25 maja	Jarmark Firlejowski 2025	Dąbrowica	GOKiS
31 maja	Festyn Parafialny	Jastków	Parafia w Jastkowie
2 czerwca	Dzień dziecka	Teren szkoły w Snopkowie	Stowarzyszenie AS i Rada rodziców SP Snopków
3 czerwca	Festyn z okazji Dnia Dziecka	Jastków	Rada Rodziców Szkoły Podstawowej w Jastkowie i Sołtys Sołectwa Panieńszczyzna
czerwiec	Gala Czytelnik Roku	Jastków	GBP, Urząd Gminy
13 czerwca	Jubileusz 55- lecie ZPiT „Dąbrowica”	Dąbrowica	GOKiS
14 czerwca	Festyn	Moszna	KGW Moszna
15 czerwca	Jubileusz Parafii	Dąbrowica	Parafia w Dąbrowicy
15 czerwca	Rajd Rowerowy	Teren Kółka Rolniczego w Piotrowinie oraz park przy urzędzie gminy	Stowarzyszenie „Piotrawin Razem”, Gmina Jastków
21 czerwca	“Wiła wianki...”	Leśna polana 209 Smugi	Stowarzyszenie AS
28 czerwca	Powitanie Lata	Snopków	KGW Snopków, Sołectwo Snopków
Lipiec/sierpień	Lato z kulturą	Dąbrowica i świetlice gminne	GOKiS
5 lipca	Festyn rodzinny “Wakacje z Piotrawinem”	Teren Kółka Rolniczego w Piotrowinie	Stowarzyszenie „Piotrawin Razem”
3 sierpnia	Uroczyste obchody 110. Rocznicy Bitwy pod Jastkowem	Jastków	Urząd Gminy, GOKiS, SP Jastków
24 sierpnia	Dożynki Gminne	Jastków	Urząd Gminy, GOKiS, Sołectwo
30 sierpnia	“Wesołe powroty z wakacji” dzień sportu	Smugi 25, tereny zielone za malarnią Smugi 30	Stowarzyszenie AS
6 września	Święto Pieczonego Ziemniaka	Płuszcowice	Sołectwo Płuszcowice
13 września	Festyn Rodzinny	Tomaszowice	Sołectwa: Tomaszowice, Tomaszowice Kolonia, Sieprawki, KGW, OSP Tomaszowice
wrzesień	Jastkowskie Czytanie	Jastków	GBP
20 września	“Wykopki -ziemniaczane święto”	Leśna Polana 209 Smugi	Stowarzyszenie AS
4 października	Dzień Seniora	Płuszcowice	Sołectwo Płuszcowice
październik	Noc Bibliotek	Jastków, Tomaszowice, Ożarów, Dąbrowica, Marysin	GBP i filie
listopad	Gminny konkurs na wiersz/kartkę o tematyce Świąt Bożego Narodzenia	Jastków	GBP i filie
listopad	Gminny Przegląd Piosenki i Pieśni Patriotycznej	Tomaszowice	SP Tomaszowice, GOKiS
11 listopada	Obchody Dnia Niepodległości	Jastków	Urząd Gminy, GOKiS
25 listopada	Święto Pluszowego Misia	Jastków, Tomaszowice, Ożarów, Dąbrowica	GBP i filie
6 grudnia	Mikołajki w Panieńszczyźnie	Panieńszczyzna/Jastków	Sołtys sołectwa Panieńszczyzna i Parafia w Jastkowie

Praca na rzecz lokalnej społeczności

Panie, które należą do KGW Panieńszczyzna – Jastków, wspólnie spędzają wolne chwile, pracują i dzielą się z innymi swoimi wiadomościami i umiejętnościami. Są bardzo aktywne i doskonale zorganizowane. Chętnie współorganizują różne uroczystości na terenie gminy Jastków, festyny i dożynki, prowadząc stoiska ze smakołykami i rękodziełem. Swoją pomocą i zaangażowaniem pomagają podczas organizowanych akcji charytatywnych. Kultywują tradycje i zwyczaje ludowe naszego regionu poprzez występowanie w lubelskich strojach ludowych, śpiewanie pieśni ludowych oraz uczestnictwo w procesjach, także w strojach ludowych.

Panie bardzo dbają o to, żeby oswajać z twórczością ludową młode pokolenia, dlatego organizują zajęcia rękodzielnicze z młodszymi uczniami w Szkole Podstawowej w Jastkowie. Zapraszamy także uczniów do swojego lokalu, aby pokazać na żywo jak wije się palmy, jak wykonuje się ozdoby wielkanocne, bożonarodzeniowe i okazjonalne upominki. Czasami organizowane też są warsztaty kulinarne.

Panie opowiadają dzieciom legendy i różne ciekawe opowiadania związane z naszą miejscowością. Organizują także warsztaty rękodzielnicze dla wszystkich chętnych osób społeczności lokalnej. W kole organizowane są również wyjazdy do

teatru i na wycieczki dla członkiń i społeczności lokalnej. Ostatnio zorganizowana została kilkudniowa wycieczka do Wrocławia. Uczestniczki były bardzo zadowolone.

Panie mają jeszcze wiele ciekawych pomysłów i projektów do zrealizowania w najbliższym czasie, dlatego mają prośbę do wszystkich chętnych osób, którym zależy na rozwoju naszej małej ojczyzny i które lubią pracować społecznie na rzecz społeczności lokalnej o przyłączenie się do KGW Panieńszczyzna – Jastków. Razem można zdziałać więcej. Każda osoba, bez względu na wiek – mile widziana. Kontakt: tel. 530423445 **BARBARA SUSEL**

Ziemia i gruz nadsypywane na działkach

W ogłoszeniach prasowych, czy internetowych spotykamy się z hasłami: „oddam ziemię”, „ziemia za darmo - oddam”. Poniższym tekstem Urząd Gminy chciałby przybliżyć mieszkańcom problem, jaki powstaje w przypadku przyjmowania odpadów od firm zajmujących się „oddawaniem” ziemi.

Urząd Gminy Jastków, wobec ujawniania coraz częstszych, nielegalnych procederów nadsypywania działek prywatnych oraz wobec licznych pytań o zgodę na nadsypanie działki informuje, że obecnie obowiązuje szereg przepisów prawa, które zakazują tego rodzaju inwestycji, a chęć realizowania takiej inwestycji należy gruntownie przeanalizować.

Ziemia i gruz są odpadami

Ziemia pochodząca z inwestycji przemieszczona poza teren tej inwestycji stanowi odpad.

W rozumieniu treści art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2021r. o odpadach (t. j. Dz. U. z 2022r. poz. 699 ze zm.), przepisów tej ustawy nie stosuje się w odniesieniu do: niezanieczyszczonej gleby i innych materiałów występujących w stanie naturalnym, wydobytych w trakcie robót budowlanych, pod warunkiem, że materiał ten zostanie wykorzystany do celów budowlanych w stanie naturalnym na terenie, na którym został wydobyty.

Gruz budowlany (betonowy, ceglany, ceramiczny) stanowi odpad w rozumieniu przepisów ww. ustawy o odpadach.

Opadem w myśl przepisu art. 3 ust.1 pkt. 6 ww. ustawy jest bowiem każda substancja lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Ile odpadów można przywieźć

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, tylko niektóre rodzaje odpadów mogą być wykorzystywane przez osoby fizyczne i to tylko w granicach norm wyznaczonych obecnie przepisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10.11.2015 r. w sprawie listy rodzajów odpadów, które osoby fizyczne lub jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami mogą poddawać odzyskowi na potrzeby własne, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku (Dz. U. z 2016r. poz. 93).

Według załącznika do ww. rozporządzenia, istnieje możliwość wykorzystania przez osoby fizyczne:

gleby i ziemi, w tym kamieni (kod: 170504) – do utwardzania powierzchni po rozkruszeniu odpadów, jeśli jest to konieczne do ich wykorzystania, oraz z zachowaniem przepisów odrębnych, w szczególności przepisów Prawa wodnego i Prawa budowlanego; dopuszczalna maksymalna ilość odpadów do przyjęcia to: 0,2 Mg/m² (tj. 200 kg/m² – tj. do ok. 15 cm) utwardzanej powierzchni – zgodnie z pozycją 40 listy ww. załącznika;

zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadów materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 170106, kod: 170107 – do utwardzania powierzchni, budowy fundamentów, wykorzystania jako podsypki pod posadzki na gruncie po rozkruszeniu odpadów, jeśli jest to konieczne do ich wykorzystania, oraz z zachowaniem przepisów odrębnych, w szczególności przepisów Prawa Wodnego i prawa budowlanego; dopuszczalna maksymalna ilość odpadów do przyjęcia to: 0,2 Mg/m² (tj. 200 kg/m² – tj. do ok. 15 cm) utwardzanej powierzchni – zgodnie z pozycją 30 listy ww. załącznika.

Nie można przywozić

Powyższą ilość odpadów można przywieźć na teren swojej posesji w przypadku prowadzenia inwestycji utwardzania terenu, związanego z procesem inwestycyjnym.

Przez utwardzenie terenu, o którym mowa w wyżej wymienionym Rozporządzeniu Ministra Środowiska należy roznieść np. utwardzenie dojazdu do działki budowlanej, powierzchni terenu pod miejsce postojowe, garaż blaszak, itp.

Podniesienie poziomu terenu w celu zapobiegania splywaniu wód gruntowych na teren działki, wyrównanie nierówności terenowych, pozbycie się zastoisk wodnych i zabagnień, lub w celu dowiązania się poziomem do działki sąsiedniej, jest działaniem wykraczającym poza dopuszczone ramy prawne ww. Rozporządzenia Ministra Środowiska i w takich przypadkach nie można przyjmować żadnych odpadów.

Urząd Gminy Jastków zwraca uwagę właścicielom nieruchomości na konieczność gruntownej analizy czy istnieje możliwość nadsypywania terenów działek.

Konsekwencje związane z podniesieniem działki.

W przypadku zgłoszenia do tut. Urzędu niezgodnego z ww. przepisami prawa składowania lub magazynowania odpadów w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym wójt gminy Jastków, działając wg właściwości rzeczowej i miejscowej, zobowiązany jest nakazać posiadaczowi tych odpadów, ich usunięcie – zgodnie z art. 26 ust. 2 ustawy o odpadach.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 19 ustawy o odpadach, przez posiadacza odpadów rozumie się *wytwórcę odpadów lub osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej będącą w posiadaniu odpadów*; domniemywa się, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości. Konsekwencje takiej decyzji mogą niejednokrotnie być zdumiewająco wysokie.

Natomiast wykonanie ww. decyzji następuje tylko poprzez załadunek składowanych odpadów, na środki transportu i ich przetransportowanie do uprawnionego miejsca odzysku lub unieszkodliwienia (składowania) tego rodzaju odpadów, prowadzonego przez podmiot posiadający odpowiednie zezwolenie właściwego organu, zgodnie z ustawą o odpadach - z którym to podmiotem posiadacz odpadów winien zawrzeć stosowną umowę.

Potwierdzeniem usunięcia odpadów z danej działki są każdorazowo karty przekazania odpadów do ww. uprawnionego miejsca.

UWAGA!

Urząd Gminy Jastków nie jest organem właściwym do wydawania zgód i decyzji w zakresie podniesienia terenu działki. Jedynymi dokumentami na podstawie których można realizować inwestycje (w tym koniecznych do realizacji inwestycji prac ziemnych) są zgłoszenie lub pozwolenie na budowę, o których mowa w ustawie z 7 lipca 1994r. *Prawo budowlane*. Realizacją wniosków w powyższym zakresie na terenie gminy Jastków zajmuje się Wydział Architektoniczno-Budowlany Starostwa Powiatowego w Lublinie.

Biblioteka poleca

„Wnuczka Faberge” - Monika Raspen

„Wnuczka Faberge” Moniki Raspen jest porywającą, pełną ludzkich dramatów historią, osadzoną na tle ważnych wydarzeń historycznych. *To także opowieść o smutku i radości, narodzinach i śmierci, miłości i rozczarowaniach*, pełna tajemnic i namiętności. Lektura wielowątkowa, a przy tym spójna, o szerokiej i wnikliwej perspektywie. Autorka przenosi nas do czasów upadku Imperium Rosyjskiego, do burzliwego początku XX wieku, do końca panowania Romanowów, wiarygodnie przywołując ówczesne dylematy polityczne i społeczne.

Jest lato w 1902 roku, kolejny raz carska rodzina oczekuje narodzin następcy tronu. Caryca zamiast wymarzonego chłopca, rodzi dwie zdrowe dziewczynki, które zostaną oddane w obce ręce. Oficjalny komunikat mówi, że cesarzowa poroniła. W tym samym czasie inna bohaterka - Irina, która została wygnana z domu i skazana na poniewierkę, w szpitalu samotnych matek rodzi martwą córeczkę. Każda z bohaterek mierzy się z zawiloscią narzuconej roli, każda dźwiga nadbagaż oczekiwań, każda skrywa smutek i zwątpienie własnych myśli, każda staje się postacią żywą, wylęknioną, przepelnioną niepokojem. Losy obu bohaterek zostają splecione w jedną niezapomnianą historię.

„Tamtą ona” - Monika A. Oleksa

„Tamtą ona”, to poruszająca oraz bardzo emocjonująca powieść o zdradzie, samotności, rozczarowaniu, ale także o próbie przetrwania i znalezienia swojego miejsca w nowej rzeczywistości. Autorka porusza trudny temat roztania, ale także pokazuje

siłę, którą człowiek potrafi w sobie odnaleźć, by zacząć życie od nowa. Robi to z niezwykłą delikatnością, subtelną, wrażliwym sercem. Losy tytułowej bohaterki, Dominiki, poznajemy z dwóch perspektyw czasowych. Widzimy ją zarówno jako młodą dziewczynę wchodzącą w dorosłość, jak i jako dojrzałą kobietę w kwiecie wieku. Wydarzenia z jej młodości mają ogromny wpływ na jej późniejsze życie.

Tamtą ona – to nie tylko opowieść o kobiecie, która staje przed nowym, trudnym etapem życia, ale również historia o pokonywaniu przeszkód, odradzaniu się i szukaniu nowych ścieżek. Jest to książka, która zostaje w pamięci na długo po jej przeczytaniu, pozostawiając uczucie, że życie, choć pełne trudności, wciąż potrafi przynieść piękne chwile i zaskakujące zakończenia.

Powieść ujmuje poetyckim stylem i pięknym opisywaniem rzeczywistości, gdzie zwykle określenia zyskują nowych barw a wplecenie do fabuły piękna natury, górskich wędrowek i radości z odkrywania wyjątkowych zakątków, stanowią przeciwwagę dla dramatycznych zdarzeń.

„Niewidzialne kamienie, czyli jak to jest być dyslektykiem” – Barbara Ciwoniuk

Książki Barbary Ciwoniuk zazwyczaj opisują ważne tematy dotyczące dzieciństwa, relacji międzyludzkich oraz wewnętrznych zmaganiach młodych bohaterów. Książka *Niewidzialne kamienie* dotyka takich tematów, jak przyjaźń, zrozumienie oraz akceptacja siebie. O czym jest ta książka? O chłopcu, który zmagają się z pewnym problemem. Gdy jest mu już tak trudno wówczas postanawia wyjawic swoją Wielką Tajemnicę babci, co prowadzi do odkrycia, że jest dyslektykiem. To ważne odkrycie daje mu szansę na zrozumienie swoich problemów, które dotyczą go zarówno w czytaniu, jak i pisaniu. Książka pokazuje, że problemy, z którymi borykają się dzieci, mogą być zrozumiane przez innych, co buduje atmosferę wsparcia i akceptacji. Dzięki temu, że Barbara Ciwoniuk posługuje się przystępnym językiem, młodzi czytelnicy łatwo rozumieją przekaz książki. Choć to książka również dla rodziców i nauczycieli.

Biblioteka pełna książek i nie tylko

Początek roku w bibliotece w Jastkowie przyniósł wiele wydarzeń kulturalnych. W styczniu miała miejsce opisana już premiera książki Moniki Anny Oleksy. Z koncertem świątecznym wystąpił zaprzyjaźniony z biblioteką Dariusz Tokarzewski z zespołu VOX. Wykonane wspólnie z publicznością utwory – również z repertuaru WOX-u wprawiły wszystkich w wyjątkowy klimat. Śpiewom nie było końca.

14 lutego odbył się walentynkowy koncert „Odcienie miłości” – recital piosenek autorskich Bartosza Kaweckiego.

Był to debiut mieszkańca Snopkowa, spełnienie noworocznego postanowienia. Pan Bartosz z niezwykłą pasją i talentem tworzy piękne teksty i prezentuje je w wyjątkowych aranżacjach. Spotkanie zgromadziło licznych sympatyków poezji śpiewanej.

W przestrzeni biblioteczeń do końca kwietnia można oglądać wystawę prac Adama Marka. Podczas otwarcia wystawy autor prac opowiadał o swojej pasji, o używanych technikach i inspiracjach. Obrazy, grafiki, ikony - to wszystko można obejrzeć na wystawie w bibliotece.

Wernisażowi prac towarzyszył występ akordeonisty z Kazimierza Dolnego, pana Sławomira Doraczyńskiego, który wykonał kilka utworów, związanych m.in. z tematyką prezentowanych prac.

W Klubie Aktywności Mieszkańców w Marysinie odbył się recital piosenki i prozy, czyli występ Sceny pod Aniołem od Nadziei, którą tworzą i pisarka Monika A. Oleksa, i bard Wiesław Zalas. Piękne słowa i klimatyczna muzyka wypełniały przestrzeń klubu i pozytywnie wpływały na uczestników spotkania.

MAGDALENA ZARZEKA

NOWE ZASADY W PROGRAMIE „CZYSTE POWIETRZE”

Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny programu „Czyste powietrze” działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jastkowie informuje, że 31 marca 2025 r. ruszył nabór wniosków w nowej odsłonie programu Czyste Powietrze. Pomoc ukierunkowana na osoby szczególnie narażone na ubóstwo energetyczne, uszczelniono zasady dofinansowań i wzmocniono rolę gmin w programie przez powierzenie im roli operatorów. Budżet programu został zasilony 10 mld zł bezzwrotnych dotacji ze środków Funduszu Modernizacyjnego.

Co nowego w programie?

- Obowiązkowe potwierdzenie standardu energetycznego przed i po inwestycji.
- Warunki najwyższego dofinansowania uzależnione od kryterium dochodowego i standardu energetycznego budynku.
- Ogólnopolski system operatorów – bezpłatne wsparcie dla beneficjentów najwyższego i podwyższonego poziomu dofinansowania przez operatorów programu w realizacji i rozliczeniu. Operatorami mogą być gminy i wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (WFOŚiGW).
- Racjonalizacja wydatków – maksymalne kwoty dotacji w poszczególnych rodzajach kosztów kwalifikowanych, w tym limity dotacji jednostkowych na m² powierzchni ocieplenia.

Dla kogo program Czyste Powietrze?

Nowa odsłona programu skierowana jest do osób fizycznych, które są właścicielami lub współwłaścicielami domu jednorodzinnego lub wydzielonego w nim lokalu mieszkalnego z wyodrębnioną księgą wieczystą. Minimalny okres tej własności musi wynosić 3 lata przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. Wymóg ten nie dotyczy sytuacji spadkowych. Na jeden budynek lub lokal mieszkalny można dostać jedno dofinansowanie, a beneficjentem można być tylko raz. Dotacja jest wypłacana przez WFOŚiGW w całości lub w maksymalnie trzech częściach. Do dofinansowania kwalifikują się inwestycje tylko w tych budynkach, które uzyskały pozwolenie na budowę do 31.12.2020 r. Dopuszcza się pozostawienie kominków wykorzystywanych na cele rekreacyjne, ale pod warunkiem, że spełniają wymagania ekoprojektu oraz docelowe wymogi uchwał antysmogowych obowiązujących na danym terenie oraz nie są głównym źródłem ogrzewania.

Wyższe progi dochodowe

Program zakłada trzy poziomy dofinansowania według progów dochodowych w gospodarstwie domowym, które zostały podwyższone.

- Poziom najwyższy – do 100% kosztów kwalifikowanych – obowiązuje przy średnim miesięcznym dochodzie do 1 300 zł na osobę

w gospodarstwach wieloosobowych lub do 1 800 zł w gospodarstwie domowym jednoosobowym, oraz dla tych, którzy mają ustalone prawo do jednej z czterech form zasiłku określonych w programie (tj. zasiłku stałego, okresowego, rodzinnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego). Roczny przychód z tytułu prowadzenia przez wnioskodawcę lub małżonka wnioskodawcy działalności gospodarczej może wynosić maksymalnie dwunastokrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę. Dofinansowanie w najwyższym progu przewidziano tylko dla ubogich energetycznie, czyli dla właścicieli budynków lub lokali, w których zapotrzebowanie na energię użytkową do ogrzewania wynosi powyżej 140 kWh/m² rocznie.

- Poziom podwyższony – do 70% kosztów kwalifikowanych – obowiązuje przy miesięcznym dochodzie do 2 250 zł na osobę lub 3 150 zł w gospodarstwach jednoosobowych. Roczny przychód z tytułu prowadzenia przez wnioskodawcę lub małżonka wnioskodawcy działalności gospodarczej może wynosić maksymalnie czterdziestokrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę.
- Poziom podstawowy – dotacja do 40% kosztów kwalifikowanych – jest dla tych, których roczny dochód nie przekracza 135 000 zł.

Potwierdzony standard energetyczny domu

W ramach programu wprowadzono wymóg obowiązkowego potwierdzenia standardu energetycznego budynku, zarówno przed przeprowadzeniem inwestycji, jak i po. Mają do tego postąpić:

- przed realizacją przedsięwzięcia – udokumentowany audyt energetyczny, który określi jaki jest stan energetyczny budynku i jakie prace należy wykonać, żeby zmniejszyć zapotrzebowanie na energię do ogrzewania,
- po realizacji przedsięwzięcia – świadectwo charakterystyki energetycznej, które potwierdzi zmniejszenie zapotrzebowania na energię do ogrzewania.

Oba te dokumenty muszą być podpisane przez osobę wpisaną do rejestru osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej (wykaz Ministerstwa Rozwoju i Technologii na stronie: rejestrcheb.mrit.gov.pl/rejestr-uprawnionych), powinny być poprzedzone wizytą w domu. Na audyt i świadectwo można również pozyskać dotację z programu Czyste Powietrze, łącznie do 1 600 zł.

Operator. Kto to, komu i w czym może pomóc?

W ramach reformy wprowadzono ogólnopolski system operatorów. Operatorzy będą bezpłatnie wspierać beneficjenta krok po kroku, od podjęcia decyzji o dofinansowaniu, przez realizację przedsięwzięcia aż do jego zakończenia i rozliczenia.

Najwyższy poziom dofinansowania będzie dostępny tylko przy wsparciu operatora. Podobna sytuacja dotyczy dotacji z prefinansowaniem. W przypadku poziomu podwyższonego będzie to opcja do wyboru.

Prefinansowanie na nowych zasadach

Prefinansowanie (zaliczka) w nowej odsłonie programu Czyste Powietrze możliwe jest tylko przez operatora i tylko w najwyższym oraz podwyższonym poziomie dofinansowania. Zaliczka wynosi do 35% i jest uwarunkowana przedłożeniem wraz z wnioskiem o dofinansowanie maksymalnie trzech umów z wykonawcami na realizację przedsięwzięcia. WFOŚiGW będzie wypłacał zaliczkę na konto wykonawcy na podstawie: dyspozycji beneficjenta, faktury zaliczkowej oraz listy sprawdzającej operatora, potwierdzającej spełnienie warunków programu.

Racjonalne wydatki

W nowym Czystym Powietrze określone zostały maksymalne kwoty dotacji w poszczególnych rodzajach kosztów kwalifikowanych. Ograniczono także poziom dofinansowania do prac towarzyszących, niebędących jego głównym elementem. Wyznaczono limity dotacji jednostkowych na metr kwadratowy powierzchni ocieplenia stropów, podłóg i ścian oraz za okna.

Warto przypomnieć, że podatek od towarów i usług (VAT) nie jest kosztem kwalifikowanym, zatem jego koszt będzie ponosił zawsze beneficjent.

Lista zielonych materiałów i urządzeń tzw. lista ZUM

Beneficjenci programu Czyste Powietrze mogą skorzystać z listy ZUM, która pomaga w wyborze urządzeń i materiałów kwalifikujących się do dofinansowania. Lista ZUM jest obowiązkowa w przypadku wyboru: pomp ciepła, kotłów zgazujących drewno oraz kotłów na pellet. Obecnie na liście znajdują się tylko te pompy ciepła, które mają badania z europejskiego laboratorium, potwierdzające zadeklarowane przez producenta parametry urządzenia.

Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jastkowie Sieprawice 24 bezpłatnie udziela informacji oraz pomaga w wypełnianiu wniosków o podwyższony poziom dofinansowania (bez prefinansowania) oraz poziom podstawowy w poniedziałki i czwartki w godzinach od 7.30 do 12.30. Jednocześnie informujemy, że wnioski o najwyższy i podwyższony (z prefinansowaniem) poziom dofinansowania obsługiwany jest przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, ul. Wojciechowska 9A.

DZIENNY DOM POMOCY

W dniu 28 marca 2025 r. Rada Gminy Jastków podjęła Uchwałę w sprawie utworzenia Dziennego Domu Pomocy w Jastkowie. Utworzenie ośrodka wsparcia jest jednym z założeń projektu „Gmina Jastków – Dla Społeczności!” realizowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Celem projektu jest zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej.

Zgodnie z umową zawartą 14 listopada 2024 r. pomiędzy Zarządem Województwa Lubelskiego a Wójtem Gminy Jastków dofinansowanie na realizację projektu wynosi 1 588 803,80 zł, w tym: 1 421 561,30 zł ze środków europejskich oraz 167 242,50 zł dotacja celowa z budżetu krajowego. Całkowita wartość projektu: 1 672 425,06 zł.

Dzienny Dom Pomocy będzie mieścił się w budynku przy Alei Warszawskiej 43 w Panieńszczyźnie. Zgodnie z założeniami projektu dom będzie dziennym ośrodkiem wsparcia przeznaczonym dla 20 osób (17 kobiet i 3 mężczyzn) w wieku 18 – 65+ lat, potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, zapewniającym całodzienne usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz aktywizację w sferze fizycznej, intelektualnej oraz społecznej. Podstawą działalności domu będzie zapewnienie bezpiecznego miejsca pobytu i wsparcia w czynnościach samoobsługowych, a także pielęgnacji osobom, które nie mogą funkcjonować bez pomocy innych osób.

Uczestnicy ośrodka wsparcia, będą mogli korzystać z zajęć usprawniających z zakresu aktywizacji ruchowej, warsztatów kulinarnych z przygotowywania posiłków, porad dietetycznych, zajęć ogrodniczych, spotkań indywidualnych i grupowych z psychologiem oraz wsparcia w projektowaniu własnej przyszłości.

Przy Dziennym Domu Pomocy odbywać się będą również spotkania grupy wsparcia dla rodzin i opiekunów osób niesamodzielnych z terenu gminy Jastków prowadzone przez psychologa. Najbliższe spotkanie zaplanowane jest na 25 kwietnia 2025 r. (piątek) o godz. 17.00. Grupa daje możliwość podzielenia się własnymi doświadczeniami, poznania historii innych opiekunów, nawiązania znajomości i wzajemnego wsparcia. Pomaga w radzeniu sobie z codziennymi trudnościami związanymi z opieką nad osobą niesamodzielną. Grupę prowadzi Pani Małgorzata Mitura-Cegłowska - psycholog, trener umiejętności miękkich, doradca zawodowy, mediator, analityk transakcyjny, arteterapeuta, który pracuje w nurcie Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach, posiada certyfikat II-go stopnia. Ma również wieloletnie doświadczenie zawodowe w pracy z osobami (dorośli, młodzież, dzieci) potrzebującymi wsparcia i pomocy psychologicznej i/lub interwencji kryzysowej, albo po prostu chcącymi porozmawiać z kimś kto nie

osądza, nie radzi, tylko wspiera, słucha i pomaga odnaleźć rozwiązanie w trudnej sytuacji życiowej.

Obecnie w Dziennym Domu Pomocy w Jastkowie trwają prace adaptacyjne, dzięki którym budynek i jego otoczenie dostosowane zostaną do potrzeb beneficjentów. Zgodnie z harmonogramem projektu w drugim kwartale br. planowane jest przyjęcie pierwszych uczestników.

W projekcie „Gmina Jastków – Dla Społeczności!” zaplanowane są również usługi dla osób w wieku 18-65+, wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, świadczone w miejscu zamieszkania, będą to usługi asystenckie dla 12 osób oraz usługi opiekuńcze dla 10 osób.

Dodatkowo przewiduje się również zorganizowanie szkolenia z pierwszej pomocy przedmedycznej dla 20 członków rodzin i opiekunów osób niesamodzielnych.

Regulamin rekrutacji oraz formularze rekrutacyjne dla osób ubiegających się o skierowanie do Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Jastkowie, lub chcących skorzystać z usług opiekuńczych, asystenckich, czy też grupy wsparcia dostępne są na stronie projektu „Gmina Jastków – Dla Społeczności!”, pod adresem: <https://gops.jastkow.pl/strona/gmina-jastkow-dla-spolecznosci-28>

PATRYCJA BOGUSŁAW

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez Unię Europejską

Wielu mieszkańców Jastkowa rozpoznał rodzinę Ochalów, ponieważ należąca do nich cukiernia „Williams” oferuje doskonałe ciasta, a firma daje pracę kilkudziesięciu ludziom. Rozpoznawani są jako ci, którym się powiodło, ale ładny dom i dobry samochód nie niwelują problemów, a życie tej rodziny toczy się w kręgu autyzmu i nigdy nie było łatwe. Ich córka Agnieszka, dziś już ponad czterdziestoletnia, jest osobą ze spektrum autyzmu i wymaga specjalistycznych zajęć, stałej obecności dorosłego opiekuna i nieustannej uwagi. Często spaceruje z tatą Andrzejem lub mamą Urszulą ulicami Jastkowa, potrząsając paskami (muszą mieć metalowe sprzączki, w których dźwięk się wsluchuje). Agnieszka nie mówi i należy do grupy autystów niskofunkcyjnych.

Ochalowie, dorośli, wykształceni i świadomi ludzie, przez 40 lat przeszli wszystkie etapy typowe dla rodziców dzieci autystycznych i wszystkie uczucia z tym związane, od nadziei po rezygnację. Kiedy Agnieszka była mała szukali odpowiedzi na pytanie – co jej właściwie jest i przeszli przez trudny etap diagnozy, potem walczyli o jak najlepsze warunki w systemie edukacji, wraz z innymi rodzicami organizowali pierwsze miejsca do terapii i zdobywali wszelką dostępną wiedzę na temat autyzmu. Przy okazji poznali innych rodziców borykających się z tym samym problemem. W każdym z nich był optymizm; wierzyli, że autyzm można pokonać. Dzisiaj czują się wypaleni walką o dobre i godne życie dla swoich dzieci, które przestały być dziećmi. Autyzm niestety pozostał.

A co będzie, gdy rodziców zabraknie? Kto pójdzie na spacer z Agnieszką? Gdzie znajdzie bezpieczne i dostosowane do jej potrzeb miejsce do życia bez nich? Rodzice, dręczeni takimi pytaniami, próbowali znaleźć odpowiedzi, ale okazało się, że nie ma rozwiązań systemowych i jedyne miejsca, do których mogłyby trafić ich dorosłe dzieci to DPSy, gdzie nie znający problemu personel byłby bezradny wobec zachowań i potrzeb autystów, tym bardziej, że ci, jako osoby niewerbalne wszystkie swoje lęki i nadwrażliwości sensoryczne sygnalizują zachowaniami odbieranymi przez otoczenie jako agresja. Mimo apeli i prób o tworzenie małych, kameralnych placówek opiekuńczych dla mocniej zaburzonych, kolejne rządy pozostały obojętne.

Czas ucieka i nie ma co liczyć na system, bo nie istnieje. W roku 2018, po takiej właśnie konkluzji, Ula Ochal i mama autystycznego Jarka, Basia Siekierzyńska z Lublina, założyły fundację „Życ z autyzmem”. Tworzą ją podobni do nich rodzice

JAK ŻYĆ Z AUTYZMEM?

Autyzm

to zaburzenie neurorozwojowe, które prowadzi do powstania jednostki nieneurotypowej odbierającej w odmienny sposób bodźce zewnętrzne i reagującej na otoczenie w sposób nie mieszczący się w ogólnie przyjętych normach komunikacji i zasadach życia społecznego. Autyści nie potrafią odbierać komunikatów z zewnątrz i wysyłać ich do otoczenia w sposób ogólnie zrozumiały. Często są to osoby nie komunikujące się werbalnie, skazane na życie we własnym świecie.

Dla dzieci z autyzmem są: wczesna diagnoza, wczesne wspomaganie, przedszkola specjalne i integracyjne, szkoły w różnej formie do 24-go roku życia. Na te działania przysługuje wysoka subwencja. Po zakończeniu etapu edukacji osoby z autyzmem „znikają w systemie”. Dzięki terapii i innym działaniom we wczesnych latach, osoby autystyczne wysoko funkcjonujące mogą odnaleźć się w oferowanych w systemie Pomocy Społecznej Zakładach Aktywności Zawodowej, Warsztatach Terapii Zajęciowej bądź pracy na wolnym rynku. Natomiast osoby niskofunkcjonujące, niewerbalne nie znajdują nigdzie miejsca. W związku z tym cała opieka spada na rodziców, którzy, normalną koleją rzeczy, stają się starsi, mniej sprawni a w końcu odchodzą. Jedyną ofertą ze strony systemu dla osób niskofunkcyjnych z autyzmem pozostają domy pomocy społecznej, które w naszym kraju są „mlochami” i w których osoby autystyczne nie odnajdują się, nie mają specjalistycznej opieki i specjalnych warunków do życia (a to jest dla nich niezbędne). Jeśli znajdują się w takim domu, to najczęściej, z powodu swojego zachowania, kończą w szpitalach psychiatrycznych, nafaszerowani psychotropami i przywiązani do łóżka.

dorosłych autystów, a Basia jest prezesem. Najważniejszym celem fundacji jest stworzenie specjalistycznego ośrodka, łączącego w sobie funkcję przyjaznego domu stałego pobytu, gdy zabraknie rodziców, z miejscem pobytu czasowego, gdy rodzice sami będą potrzebowali pomocy, na przykład z powodu choroby. Ma to być miejsce, w którym dorosłych autystów otoczy się

właściwą opieką, w którym będą się czuli potrzebni i rozumiani, w którym będą mogli rozwijać się lub - jeśli mają takie możliwości - pracować. Marzeniem jest, aby jeszcze za życia rodziców mieli szansę powolnego osvajania się z nowymi warunkami.

Już jako fundacja zaczęli od poszukiwania w Lublinie lub okolicy dużego

budynku, możliwego do zaadoptowania, później próbowali pozyskać działkę budowlaną, na której mogliby wybudować ośrodek na miarę potrzeb ich dzieci. Kilka razy wydawało się, że są już blisko celu. Obiecywano im różne miejsca i lokalizacje za symboliczne pieniądze. Nikt nigdy nie powiedział, że nie pomoże – niestety zawsze kończyło się na obietnicach. Zmęczeni i zniechęceni próżnymi staraniami kupili w Jastkowie działkę budowlaną za własne (niemałe) pieniądze i rozpoczęli kolejny etap – planowania. Wstępny projekt, a właściwie kosztorys zszokował ich ilością zer (!). Zdeteterminowani rodzice działający w fundacji nie odpuścili jednak i zajęli się szukaniem źródeł sfinansowania budowy. No i jest światło w tunelu – złożony przez nich projekt otrzymał dofinansowanie z funduszy unijnych. **W Jastkowie powstanie dom dla dorosłych osób ze spektrum autyzmu** (Dzienny Ośrodek Wsparcia z Zespołem Mieszkań Wspomaganych). Będzie to innowacyjne miejsce, które rocznie pomoże aż 50 osobom w ośrodku dziennym oraz zapewni bezpieczne schronienie w 7 mieszkaniach wspomaganych dla niepełnosprawnych, dorosłych osób z autyzmem. W ośrodku świadczone będą m. in. usługi takie jak rehabilitacja i terapia zajęciowa, arteterapia i treningi umiejętności społecznych, terapia sensoryczna i trening personalny. Cudowna wiadomość o finansowaniu budowy jest całkiem świeża (z marca br.) i po niedowierzaniu przyszła refleksja – potrzebujemy funduszy na obsługę projektu, na zapłacenie firmie budowlanej i na przysłowiowy milion innych rzeczy!

Środki, którymi fundacja dysponuje pochodzą ze zbiórek publicznych, darowizn i składek rodziców tworzących fundację oraz z tzw. 1% podatku. I w tym miejscu Czytelniku rozpoczyna się Twoja rola. Rozliczając swój podatek pamiętaj, że 1,5% możesz oddać fundacji „Życ z autyzmem” (KRS 0000759736). Jeśli już oddałeś go na inny cel możesz wspomóc fundację wpłacając dowolną kwotę na konto - mBank 62 1140 2004 0000 3502 7926 9859 z dopiskiem: darowizna na cele statutowe. Jeśli nie masz funduszy do dzielenia się z dorosłymi ludźmi ze spektrum autyzmu zawsze możesz uśmiechnąć się do Agnieszki, jeśli się głośno śmieje powiedzieć „bo pęknieś ze śmiechu” (ona właśnie na to czeka) i uklonić się z szacunkiem tacie czy mamie.

HELENA SKOMOROWSKA

Wszelkie dane, numery kont, rozliczenia finansowe i wizualizacje planowanego obiektu można zobaczyć na stronie fundacji: zyczaautyzmem.pl

BUDŻET - PODSTAWA FUNKCJONOWANIA GMINY

W bieżącym numerze kwartalnika, w ramach problematyki samorządowej, przybliżamy czytelnikom informacje o budżecie gminy i jego realizacji przez wójta i kierowników jednostek organizacyjnych.

Przygotowanie i uchwalenie budżetu gminy na dany rok budżetowy, rozpoczyna się już we wrześniu roku poprzedzającego i nie jest zadaniem łatwym. Trudność wynika z konieczności spełnienia wszelkich wymogów formalno-prawnych, wynikających z przepisów oraz sfinansowania wydatków koniecznych, jak m. in. utrzymanie mienia komunalnego, zapewnienie opieki i edukacji dla przedszkolaków i uczniów, wynagrodzeń dla pracowników, wsparcia systemu opieki społecznej, poniesienia wydatków w ramach funduszy sołeckich oraz sfinansowanie rat zadłużenia czy opłacenie obowiązkowych składek, abonamentów i licencji.

Do tego, na uwzględnienie swoich wniosków oczekują mieszkańcy, radni, sołtysi oraz różne grupy i organizacje społeczne. Biorąc pod uwagę wskazane uwarunkowania należy dążyć do tego, aby zgodnie z wymogami, budżet był planem realistycznym. Wymaga to znajomości przepisów, znajomości uwarunkowań gospodarczych, rozeznania co do możliwych źródeł pozyskiwania dochodów i środków zewnętrznych oraz prawidłowej oceny

możliwości finansowych gminy na najbliższe lata. Krótko mówiąc, wszystko po to, aby nie obiecywać „gruszek na wierzbie”. Te wszystkie uwarunkowania często zmuszają władze gminy do zastosowania nielubianych cięć wydatków i selekcji planowanych przedsięwzięć tak, aby dało się zbilansować dochody i wydatki.

Budżet gminy to jeden z najważniejszych aktów prawa miejscowego uchwalanego przez radę gminy. Stanowi on podstawę gospodarki finansowej gminy. Procedura przygotowania i uchwalenia budżetu uregulowana jest przepisami ustawy o finansach publicznych, ustawy o samorządzie gminnym, przepisami statutu danej gminy oraz zasadami określającymi przygotowanie projektu budżetu zawartymi w uchwale rady gminy. W przypadku naszej gminy jest to uchwała z 30 września 2010 roku w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej. Biorąc pod uwagę powyższe przepisy organ wykonawczy gminy, czyli wójt, przygotowuje projekt budżetu i przedkłada go radzie oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej do zaopiniowania.

Tak naprawdę, cały ciężar przygotowania projektu budżetu spoczywa na barkach skarbnika gminy. Skarbnik to najważniejsza, po wójcie, stanowisko w gminie. Jest głównym księgowym budżetu jednostki sektora finansów publicznych. Kontrasygnata,

czyli podpis skarbnika, warunkuje ważność dokonywanych wydatków czy zaciąganych zobowiązań. Skarbnik może odmówić podpisu w przypadku zaciągania zobowiązań, które nie mają pokrycia w budżecie. Skarbnik koordynuje wszelkie prace związane z przygotowaniem, realizacją i kontrolą wykonywania budżetu. Z całą pewnością można stwierdzić, że jest jedyną osobą, która na bieżąco jest w stanie analitycznie nadzorować i oceniać możliwości i sytuację budżetową gminy. Bywa, że odmowa skarbnika lub zastosowanie cięć budżetowe powodują niezadowolone wójta, radnych czy kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Złośliwie wówczas skarbnik nazywany jest „hamulcowym”, ale wklikiwość i realistyczne podejście do zagadnień finansowych uchroniły już niejednego wójta przed odpowiedzialnością z tytułu naruszenia dyscypliny finansów publicznych a gminę przed krachem finansowym. Mają szczęście te gminy, które na tym stanowisku zatrudniają fachowców oddanych gminie i stojących na straży prawidłowej gospodarki finansowej. Do takich z całą pewnością należy nasza gmina.

Wracając do przygotowania projektu budżetu. We wspomnianej uchwale rady i zarządzeniu wójta zawarte są terminy i wskazania dotyczące opracowania materiałów do projektu budżetu. Do 30 września roku poprzedzającego mogą być skła-

dane wnioski przez mieszkańców, radnych i rady sołeckie, Kierownicy jednostek organizacyjnych gminy, instytucji kultury oraz komórek organizacyjnych urzędu zobowiązani są opracować materiały planistyczne do budżetu z uwzględnieniem Wieloletniej Prognozy Finansowej (WPF) i przedłożyć skarbnikowi w uzgodnionym terminie. Zebrane w ten sposób materiały służą skarbnikowi do opracowania projektu budżetu zgodnego z przepisami ustaw, procedurą i terminami oraz realistycznego na tyle, aby był możliwy do zrealizowania.

Projekt budżetu musi uwzględniać limity zadłużenia, dozwolony poziom deficytu, możliwości zaciągania długu. Planowane w budżecie wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż dochody bieżące. Budżet musi uwzględniać realizację zadań uchwalonych przez sołectwa w ramach funduszu sołeckiego oraz zadań wynikających z odrębnych ustaw. Potocznie mówi się, że są to środki znakowane, które mogą być wydatkowane wyłącznie na cele wskazane w danej ustawie. Dla przykładu są to: ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, o publicznym transporcie drogowym, o ochronie środowiska oraz środki przewidziane na realizację projektów z dofinansowaniem zewnętrznym. Budżet musi też uwzględ-

nić rezerwy- ogólną, oświatową, na zarządzanie kryzysowe na wypadek konieczności poniesienia nagłych, nieplanowanych wydatków bądź usuwania skutków klęsk żywiołowych.

Projekt budżetu gminy musi być zgodny ze wspomnianą wyżej Wieloletnią Prognozą Finansową WPF, to obligatoryjny dokument planistyczny, wprowadzony nowelizacją ustawy o finansach publicznych, który musi uchwałać każda jednostka samorządu terytorialnego. Dokument ten musi obejmować nie tylko projekt budżetu na rok następny, ale również perspektywę minimum, trzech nadchodzących lat. Obydwa te dokumenty, czyli budżet i WPF muszą być ze sobą spójne. Jak widać przygotowanie budżetu jest zadaniem nielubym, wymagającym rozległej wiedzy i umiejętności powiązania wszystkich wymogów formalnych z oczekiwaniami adresatów budżetu

Prace nad uchwalaniem budżetu składają się z etapów. Po przygotowaniu projektu wójt przesyła go w terminie do 15 listopada radnym oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej do zaopiniowania. Przewodniczący rady planuje harmonogram prac komisji stałych rady celem zaopiniowania projektu w terminie 14 dni od otrzymania oraz planuje termin sesji, na której uchwalany będzie budżet. Komisje mogą formułować wnioski do projektu

budżetu, z zastrzeżeniem, że w przypadku planowania nowych lub zwiększenia planowanych w projekcie wydatków komisja zobowiązana jest wskazać źródło ich finansowania.

Komisja budżetowa na wspólnym posiedzeniu wraz z przewodniczącymi pozostałych komisji w ciągu 7 dni opiniuje projekt budżetu. Po otrzymaniu opinii komisji przewodniczący rady przekazuje je wójtowi w terminie 3 dni. Wójt ma prawo, na podstawie złożonych wniosków lub z inicjatywy własnej, wnieść autopoprawki do projektu budżetu.

Budżet powinien zostać uchwalony w terminie do 31 grudnia, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach nie później niż do 31 stycznia roku budżetowego. Uchwalanie budżetu wymaga przedstawienia opinii RIO, opinii i wniosków rady, uzasadnienia wójta oraz dyskusji nad projektem budżetu. W materiale przygotowanym przez skarbnika gminy Małgorzatę Kamińską znajdziecie Państwo informacje o budżecie przyjętym przez radę naszej gminy na rok 2025.

W następnym numerze Kwartalnika omówiona zostanie procedura udzielenia wójtowi wotum zaufania i absolutorium z tytułu realizacji budżetu oraz uprawnione do tego organy. Będzie też mowa o corocznym raporcie o stanie gminy.

TERESA KOT

GŁÓWNE INWESTYCJE UJĘTE BUDŻECIE GMINY NA 2025 R. ORAZ WIELOLETNIEJ PROGNOZIE FINANSOWEJ W LATACH 2025-2028

Nazwa zadania	2025	2026	2027	2028	Razem
Budowa nowoczesnej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w Gminie Jastków wraz z uszczelnieniem istniejącego systemu	2 157 848,39				2 157 848,39
Budowa nowego ujęcia wody w m. Dąbrowica	300 000,00	700 000,00			1 000 000,00
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Jastków	5 000 000,00	3 000 000,00	8 950 000,00		16 950 000,00
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej przy drodze nr 106020L w m. Panieńszczyzna	1 000 000,00	1 000 000,00			2 000 000,00
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Tomaszowice Kol.	50 000,00	500 000,00	1 000 000,00	2 000 000,00	3 550 000,00
Partnerstwo Gminy Jastków i Miasta Warasz na rzecz ochrony zasobów naturalnych	3 000 000,00	3 300 000,00			6 300 000,00
Rozwój usług elektronicznych oraz wzmocnienie stopnia cyfryzacji urzędów w gminach podregionu lubelskiego	1 189 372,00				1 189 372,00
Przebudowa drogi do ujęcia wody w m. Dąbrowica (ul. Makowa)	400 000,00	500 000,00			900 000,00
Przebudowa drogi Nr 105951L na dz. Nr 241 w m. Ługów-dojazd do pol	500 000,00				500 000,00
Budowa wraz z przebudową ul. Szkolnej w m. Snopków dz.nr ewid.430/3	700 000,00				700 000,00
Budowa parkingu przy budynku GOPS w Sieprawicach	120 000,00				120 000,00
Rozwój usług elektronicznych oraz wzmocnienie stopnia cyfryzacji urzędów w gminach podregionu lubelskiego	1 189 372,00				1 189 372,00
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Plouszowicach	3 653 000,00	3 653 000,00			7 306 000,00
Rozbudowa Żłobka Samorządowego "Akademia Malucha"	1 700 000,00	3 300 000,00			5 000 000,00
Zakup samochodu na potrzeby gospodarcze	100 000,00				100 000,00
Budowa oświetlenia drogowego drogi Nr 105979L w m. Panieńszczyzna	100 000,00				100 000,00
Wymiana opraw oświetleniowych w Gminie Jastków	476 748,00				476 748,00
Rozwój bazy rekreacyjno-turystycznej z poszanowaniem przyrody	4 070 000,00	4 087 000,00			8 157 000,00
Zabytkowe freski i polichromie Zespołu pałacowo-parkowego w Panieńszczyźnie, Gmina Jastków	1 678 015,46				1 678 015,46
Budowa ogólnodostępnej infrastruktury sportowej w Gminie Jastków	1 708 500,00	1 503 500,00			3 212 000,00

BUDŻET 2025

DOCHODY OGÓŁEM	109 533 563,07	WYDATKI			
DOCHODY BIEŻĄCE	92 404 556,02	BIEŻĄCE	MAJĄTKOWE	OGÓŁEM	
podatkowe	63 790 293,69	83 804 423,63	30 307 472,94	114 111 896,57	
udział w PIT	52 143 191,88	41 084 535,44	3 695 000,00	44 779 535,44	
udział w CIT	1 506 001,81	2 329 500,00	12 112 848,19	14 442 348,19	
podatek od nieruchomości	6 700 000,00	2 045 000,00	0,00	2 045 000,00	
podatek rolny	1 710 000,00	2 218 446,93	2 195 000,00	4 413 446,93	
podatek od środków transportu	292 000,00	900 067,77	250 000,00	1 150 067,77	
koncesje na sprzedaż alkoholu	240 000,00	450 000,00	0,00	450 000,00	
pozostałe podatki i opłaty	1 199 100,00	11 859 985,00	1 562 862,00	13 422 847,00	
subwencja ogólna	7 544 203,05				
dotacje i środki na zadania bieżące	9 089 245,28				
pozostałe dochody	11 980 814,00				
opłaty za wodę i ścieki	4 300 000,00	480 044,00	0,00	480 044,00	
opłata za odpady	4 213 000,00	4 865 819,83	0,00	4 865 819,83	
opłaty za wyżywienie dzieci (w szkołach i przedszkolach)	1 564 262,00	6 592 342,00	1 700 000,00	8 292 342,00	
wpływy z najmu i dzierżawy	400 802,00	5 802 533,25	5 030 247,09	10 832 780,34	
pozostałe dochody własne	1 269 520,00	4 213 000,00	0,00	4 213 000,00	
DOCHODY MAJĄTKOWE	17 129 007,05				
dotacje i środki na inwestycje	16 307 007,05	448 834,90	100 000,00	548 834,90	
sprzedaż mienia	814 000,00	716 059,85	725 844,77	1 441 904,62	
opłata przekształceniowa	8 000,00	424 638,50	4 204 402,32	4 629 040,82	
		Kultura i opieka nad zabytkami	2 606 379,92	1 678 015,46	4 284 395,38
		Kultura fizyczna	209 794,18	1 708 500,00	1 918 294,18

PRZYCHODY BUDŻETU	7 585 003,50
Niewykorzystane środki pieniężne z ubiegłego roku	2 757 285,31
Planowane kredyty i pożyczki	4 827 718,19
ROZCHODY BUDŻETU	3 006 670,00
Planowane spłaty rat pożyczek, kredytów, wykup obligacji	

Zasada bilanowania budżetu:			
Dochody + Przychody = Wydatki + Rozchody	109 533 563,07	114 111 896,57	
	7 585 003,50	3 006 670,00	
	117 118 566,57	117 118 566,57	

MAŁGORZATA KAMIŃSKA SKARBNIK GMINY

Z okazji Świąt Wielkanocnych składamy Państwu najserdeczniejsze życzenia, zdrowia, spokoju i nadziei, która płynie z wielkanocnego poranka. Niech ten wyjątkowy czas napełni Wasze serca radością, a spotkania w gronie najbliższych przyniosą ciepło i wzajemną życzliwość. Życzymy również sił do pokonywania codziennych trudności oraz wielu chwil wypełnionych uśmiechem i wiosennym optymizmem. **Wesołego Alleluja!**

Wójt Gminy Jastków
Paweł Jędrejek

Przewodniczący Rady Gminy Jastków
Marek Okoń

Wójt Gminy Jastków wraz z Zespołem Pieśni i Tańca "Dąbrowica" serdecznie zapraszają do poloneza w zespole pałacowo-parkowym przy Urzędzie Gminy. 29 kwietnia, w Międzynarodowy Dzień Tańca o godz. 17.00 spotykamy się przy Kordegardzie (bocznej bramie). Spotkanie jest jednym z punktów programu upamiętniającego 110. rocznicę Bitwy pod Jastkowem.